HERGÜN 12 SAYFA ✯ HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

PERŞEMBE 13 TEMMUZ 1939 ✯ YIL: 22 * SAYI: 7725

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL* Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46*Telefon: 21413(Yazı)-24370(İdare)

Takdir edilen muallimler

Ankara, 12 (Hususî) — Maarif Vekâleti mesaisini takdir ettiği orta tedrisat öğretmenlerinden bazılarının kıdemlerine birer sene zam yapmış, bir kısmını da takdirname ile taltif etmiştir.

Tayyare Piyankosunda kazanan numaralar (8) nci sayfamızdadır

Mareşal Çakmak

Marmaristeki kıtaatı teftiş etti

Muğla, 12 (A.A.) — Muğlayı şereflendiren Mareşal Fevzi Çakmak bugün Marmarise inmişler, kıtaatı teftişten sonra Muğlaya avdet buyurmuşlardır.

Dün gece belediye tarafından verilen ziyafet fevkalâde güzel geçmiştir. Erkek ve kız çocuklarımızla zeybekler tarafından millî oyunlar oynanmış, yerli sazlarla yerli türküler söylenmiştir.

Bu akşam alay tarafından bir ziyafet verilecektir.

Memurlar ve cumhuriyet Halk Partisi

Yazan: *ASIM US*

Cumhuriyet Halk Partisi son kongrenin kararları cümlesinden olarak yurt içindeki teşkilâtını yeni baştan tanzim ediyor: Şimdiye kadar vilâyetlerde Parti başkanlığını dahi ifa etmekte olan valiler bu vazifelerinden çekildi ve yerlerine resmî vazifeyi haiz olmıyan muvakkat bir reis geçti; bütün Parti teşkilâtı yirmi teftiş mıntakasına ayrılarak her birine birer mebus tayin edildi. Bu müfettişler bugünlerde alâkadar oldukları mıntakalarda işlerine başlıyorlar; ilk iş olarak da mıntakaları dahilindeki Parti intihabatını yeniliyecekler...

Birkaç sene evvel Dahiliye Vekilinin aynı zamanda Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri vazifesini üzerine alması, valilerin de bulundukları vilâyetlerde Parti reisi mevkiine geçmeleri devlet ve Parti teşkilâtı arasında sıkı bir âhenk temin etmek maksadına müstenit idi. Bu defa Dahiliye Vekilliği ile Genel sekreterliğin birbirinden ayrılması, sonra valilerin parti reisliğinden çekilerek yerlerine resmî vazifesi olmıyan parti âzalarının geçmesi bazılarına zahiren evvelce yapılan bir işin bu defa bozularak eski vaziyete getirildiği hissini verebilir.

Bu nokta üzerinde biraz durarak ortada esas itibariyle hiç bir değişikliğin bulunmadığını göstermek için vaziyeti tahlil etmek muvafık olur. Vakıa Dahiliye Vekâleti ile Parti Genel Sekreterliği vazifeleri birbirinden ayrılmıştır. Fakat buna mukabil yeni Parti Nizamnamesi mucibince Parti Genel Sekreterinin Heyeti Vekile âzası olarak hükûmete iştirâkine karar verilmiştir. Parti Genel Sekreterinin bu tarzda hükûmete iştirâki ise devlet ile parti teşkilâtı arasında arzu edilen âhengi daha geniş mikyasta temine kâfi gelecektir. Bu itibar ile birçok dağınık işler ile çok yüklü olan valileri parti reisliğinden affetmek ve bu suretle vazifelerinin ağırlığını biraz hafifletmek imkân dahiline girmiştir.

Bununla beraber valilerin parti başkanlığından ayrılmaları kendilerinin artık bu sahadaki işler ile alâkadar olmıyacakları mânasına gelmez. Nekim bu nokta Parti Genel Sekreterliğinin valilere gönderdiği son sirkülerde çok açık olarak ifade edilmiştir. Vilâyet valileri gerek memuriyet, gerek vazife ve salâhiyet hudutları dahilinde parti teşkilâtına

(Yazısı 10 uncuda)

Yeni Emniyet Umum Müdürü

Ali Rıza Çevik vazifesine başladı

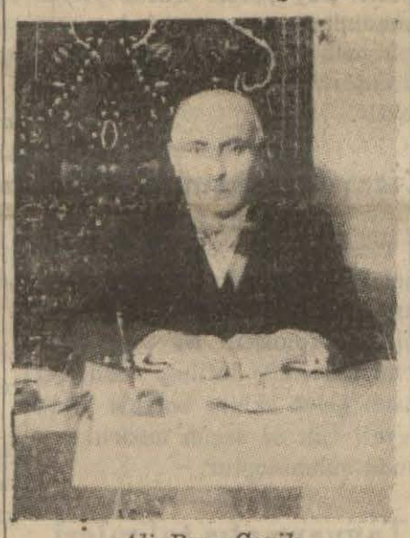

Ali Rıza Çevik

(Yazısı 10 uncuda)

Ispanyada harp etmiş 1200 Alman muharip Danzige gitti

Bertesgaden civarında tayyare uçuşları ikinci bir emre kadar menedildi

Alman askerî mahfillerinde Polonya ve Fransa ordularını övmekten çekinmiyen unsurlar var

Londra, 12 (A.A.)—"Nevs Chronicle" in Danzig muhabirinin gazetesine bildirdiğine göre, İspanyada General Franko kuvvetleri saflarında harp eden Kondor Lejyonuna mensup 1200 muharip ve tayyareci, bu sabah Danzig'e gelmiştir.

Vaşington, 12 (A.A.) — Amerikan diplomatik mahfilleri, B. Ruzveltin Danzig meselesinde uzlaşma teklif edeceği hakkında Londrada dolaşan şayiaların ciddî hiç bir şeye istinat etmediğini bildirmektedir.

(Devamı 10 uncuda)

Danzigdeki naziler şeflerinin önünden geçi yorlar

İngiliz Genel Kurmay reisi

Londra, 12 (A.A.) — İmparatorluk genel kurmay reisi Vikont Gort öğleden sonra Parise hareket etmiştir. Orada cuma gü nüne kadar kalacaktır.

Başvekil

Bu sabah Ankaradan geliyor

Ankara, 12 (Hususî) — Başvekil Doktor Refik Saydam bu akşam 8,20 treniyle İstanbula hareket etti. Başvekil istasyonda vekiller, mebuslar, hükûmet ve parti erkânı tarafından uğurlandı. Bir müddet İstanbulda istirahat edecektir.

Maliye Vekili

Maliye Vekili Fuat Ağralı da 7,25 treniyle İstanbula gitti.

Atinada Mısır Hariciye Nazırına verilen ziyafette

General Metaksas iki memleket arasındaki sıkı rabıtaları anlattı

Abtülfettah Paşa, Mısır Kralının bir gün Atinayı ziyarete geleceğini söyledi

Abdülfettah Yahya Paşa şehrimizdeyken (Yazısı 10 uncuda)

Moskova müzakereleri

(Yazısı 10 uncuda)

Bugünkü gazetemizde

ÜÇÜNCÜDE:

Fransız İnkılâbının yüz elinci yıldönümü münasebetile Suat Derviş.

Dünya gazetelerine göre son vaziyet.

DÖRDÜNCÜDE:

Alman hava kuvvetleri kumandanile bir mülâkat.

BEŞİNCİDE:

Günün meseleleri. — Yüzmesini öğrenmek için çocuk limanları tesis edelim.

ALTINCIDA:

Gardenbar geceleri ve spor

YEDİNCİDE:

Mizah sahifesi.

DOKUZUNCUDA:

İngilterede tethiş hareketleri devam ediyor; ucuz bir plâj ve diğer faydalı resimler.

Dahiliye Vekilinin beyanatı

Ekmek ve et meselesi vekâletile belediye tarafından müştereken yakında halledilecektir

Bu iki meselenin haklı tenkitlerden masun kalacak şekilde tedvirini istiyoruz

(Yazısı 11 incide)

150 ingiliz tayyaresi Fransız toprakları üzerinde uçtu

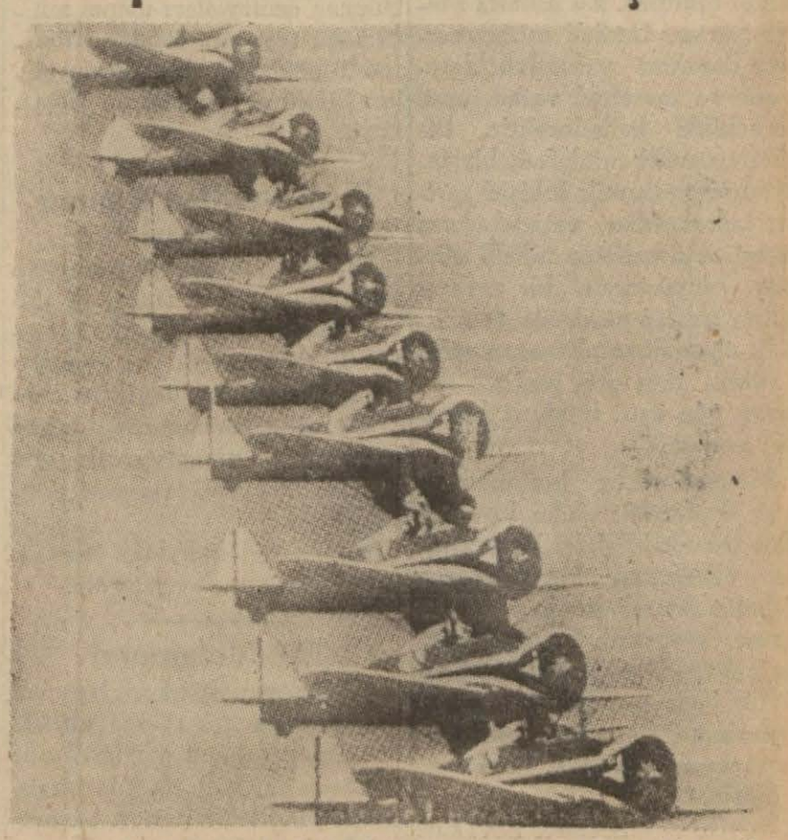

İngiliz tayyareleri bir uçuşta (Yazısı 10 uncuda)

İşaretler

Ortamektep

Gediz kazası münevverlerinin bana göndermiş oldukları acıklı bir mektubun hâlâ tesiri altındayım. Bu kazanın münevver vatandaşları orta mektep hasretini büyük bir vatan dâssılası gibi hissediyorlar. Hiç bir sevgili için yazılan tahassürname bu kazanın mektep hayali karşısında duyduğu ıztırap ile kıyas kabul etmez.

Ne bir iltimas, ne bir tavsiye, ne de şahsî bir dileğin ifadesi olmıyan bu kültür akşnamesi bir vatan parçasının ne derece bir ruh inkişafı içinde bulunduğunu göstermek bakımından ayrıca mânalıdır.

Gediz için kaza münevverlerinin düşüncelerine yalnız iştirâk etmekle kalmıyorum, bunu kaza ve vilâyet hudutlarını aşan bir millî hâdise olarak hatırlatmak istiyorum. Kısacası Türkiyede olgun bir münevver yetiştirmek için, ilk kademede kaliteli orta mektep miktarını kazalara kadar teşmil zarureti vardır. Bilirim bu idealin tahakkuku müşküldür. Bilirim, hoca bulmakta ne kadar güçlüklerle karşılaşacağız.

Fakat güçlük sınırlarını aşmadıkça kaliteli münevvere sahip olmaya imkân var mıdır.

Bina meselesi, âlet meselesi, hoca meselesi yanyana düşünülecektir. Buna şüphe yoktur. Fakat bir de bu imkânsızlıklar yüzünden ilk mektepleri ikmal edenlerin birkaç sene sonra yeniden ümmiliğe döndüklerini görmek ne kadar hazindir.

Ümmiliğin nüksetmesi ihtimali ile imkânsızlık arasındaki bedbaht manzarayı süratle sıfıra kalbetmeye çalışmak en değerli vatan vazifesi olacaktır. Bence bu güç işi hal için üç imkândan istifade edilebilir:

I — Davayı anlayan, onu bir meslek adamı sıfatiyle tasnif ve sıra ile realize etmeği bilen bir Maarif Vekili mevcuttur. Hasan Âlî Yücel bu bakımdan bize bir garantidir.

II — Orta mektep davasını ciddî bir surette hal için yalnız bürokratların değil, bizzat meslek adamlarının realite ile karşılaşan olgun fikirlerinin tamamen tebellûr etmiş olması lâzımdır. Bunun için bu ay toplanacak Maarif Şûrasının bu mesele hakkında yegâne salâhiyetle konuşacak merci olduğuna şüphe yoktur.

III — Bütçe imkânı, bence yukarda saydığım iki şart kadar mühim değildir. Yukarıda saydığım ve hakları haiz olan makamlar ellerindeki bütçeyi daha kaliteli bir surette sarf imkânını bulurlar. Bu itibarla Maarif Şûrası, Gedizli münevverlerin davasını yakından hissedecek ve meseleyi vatanşümul bir şekilde halledecektir. Bir taraftan millî müdafaa, bir taraftan demokratik inkişaf şartları bakımından vatandaşların asgarî orta mektep tahsili görmüş olmalarının bir zaruret haline girdiği günlerde demokratik ve millî müdafaanın esaslı rüknü olan orta mektep davasını yüz üstü bırakmaya imkân yoktur.

Modern silâhı kullanan ve artık cesaretten daha kuvvetli olan teknik bilgidir. Vatandaşları cehaletten kurtardığımız nisbette demokrasinin feyizine, hızına, saadetine kavuşacağız. Bu imtiyazı Hasan Âlî Yücel gibi bir halk çocuğunun uyanık irâdesinde en mütehassıs vatandaşların çalışması ile fethedebiliriz.

SADRİ ERTEM

ŞEHİR İÇİNDE

Nafıa Vekili Zonguldağa gitti
Karadenizde yapılacak liman

Nafıa Vekili general Ali Fuat Cebesoy dün Zonguldağa gitmiştir. Kendisine bu seyahatte Nafıa müsteşarı Hüsnü ile bazı teknisyenler refakat etmektedir. Maksat, Karadenizde yapılacak liman mevkiini tayin etmektir. Sayın Nafıa Vekilimiz, bilâhara şarka doğru seyahatini uzatacaktır. Bu hususta kendisile görüşen gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

"Kendi mütehassıslarımıza ilâve olarak İngiltereden celbetti - ğimiz mütehassıslarla yapacağı - mız bu seyahatte Karadeniz mıntakasında hem en iyi mahreç olabilecek, hem de bir liman için i- cap eden bütün vasıfları haiz mevkii tayin edeceğiz. Seyahatten dönüşte Ankarada bir müd - det kaldıktan sonra şarka gide - ceğim. Erzurum demiryolu inşaatını eylûle kadar bitirmiş ola - cağız. Erzurumda tetkikattan sonra Trabzona geçerek liman inşaatı hususunda mahallî tetki - katta bulunacağım. Bu seyahat - te de teknisyenler beraberimde olacaktır.,,

General Ali Fuat, Hatayda uh. demize geçen elektrik tesisatı hakkında demiştir ki:

—*"Antakya ve İskenderun şirketlerini tesellüm ederek mahallî belediyelere devredeceğiz. Bunun için bir heyetimiz Hataya gitmiştir.,,*

Nafıa Vekili, İtalyanlardan alınan şirketlerin devir ve tesellüm işleri için yarın bir heyetin Ankaradan hareketle Gaziantebe gideceğini söylemiştir. Bu şirketlerin tesellümleriyle belediyeye devri işi bir buçuk ayda ikmal edilecektir.

Ali Rana Tarhan

Ali Rana Tarhan bu sabah Ankradan şehrimize gelecek, akşam ekspresle Fransaya hareket edecektir.

Ali Rana Tarhan istirahat için bir müddet mezuniyet almıştır.

Avrupaya sipariş edilen gemiler için

Devlet denizyolları umum müdürlüğü işletme müdürü Nasuhi Özok ile fen heyeti reisi Hıfzı ve fen heyetinden mühendis Mesut Münakale Vekâletinin daveti üzerine Ankaraya gitmişlerdir. Bunlar Avrupaya sipariş edilecek 12 milyon küsûr liralık vapurların İnşaat şartnamelerini hazırlamakta olan komisyonun mesaisine iştirâk edeceklerdir.

Denizyolları teşkilâtı

Şimdiye kadar limanlar işletmesi umum müdürlüğü binasında bulunan denizyolları umum müdürlüğü teşkilâtı dünden itibaren Tophanedeki eski denizyolları binasına taşınmağa başlamıştır.

Tamir edilen Rumen gemileri

Bir müddettenberi Kasımpaşa fabrika ve havuzlarında tamir edilen Romanya hükûmetinin Delfünüs denizaltı gemisiyle, Köstence adlı denizaltı anagemisi dün Marmarada dalma tecrübeleri yapmışlardır. Bu tecrübeler muvaffakıyetle neticelenmiştir.

Bugün limanımızdan Romanyaya hareket edeceklerdir.

Müddeiumumî mezuniyet aldı

İstanbul müddeiumumisi Hikmet Onat, senelik mezuniyetine başlamıştır. Hikmet Onatın işlerine müddeiumumilik başmuavinliği bakacaktır.

Dün bir rüşvet cürmü meşhudu yapıldı
Suçlu sorgusunu müteakip tevkif edildi

Tophanede Boğazkesende Ballık apartımanında oturan Emin adında birisinden, kendisine icra memuru süsü vererek 30 lira rüşvet alan, adliye tebligat müdürlüğü mübaşirlerinden Basri Hırçın, dün sabah Eminden ikinci 15 lirayı alırken cürmü meşhut yapılarak yakalanmış, müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Basri, müddeiumumilik tarafından meşhut suç işlerine bakan asliye dördüncü ceza mahkemesine sevkedilmiş, öğleden sonra da duruşması yapılmıştır.

Davacı Emin duruşmada rüşvet hâdisesini şöyle anlatmıştır:

— Bir müddet evvel ayrılmış olduğum karıma nafakadan borcum vardı. Evvelki gün akşam üzeri bizim semtte bir sandıkçı dükkânında otururken oğlum gelerek çağırdı, eve geldiğim zaman maznunu gördüm. Bana:

— İcra memuruyum, nafakadan borcunuz var, ilâmı getirdim, dedi. Ben avukatımla görüşmeden ilâmı alamıyacağımı söyledim. Buna karşı:

— Bu iş parayla olur, vekil ile olmaz, dedi ve otuz lira istedi. Üzerimde para yoktu. Evde çocuklarıma bakan Bayan Kâmileden 15 lira alarak verdim. Diğer 15 lirayı da ertesi günü avukatımla görüştükten sonra vermek üzere Karaköyde mahallebici dükkânında randevu verdim. Dün sabah avukatıma hâdiseyi anlattım. Müddeiumumiliğe müracaat ettik ve polis müdüriyetine gidip cürmü meşhut tertibatı aldırdık. Saat 11,5 sırasında bir sivil memurla beraber mahallebiciye gittim, Basri beni bekleyordu. Oturup bir mahallebi yedikten sonra numaraları tesbit edilmiş olan 15 lirayı kendisine verdim. Alıp sol cebine yerleştirdi.

Bu sırada polisler gelerek yakaladılar. 15 lirayı cebinden çıkardılar. Sonra karakola götürdüler."

Suçlu Basri, suçunu tamamen inkâr ederek:

— Hepsi yalandır, dedi ve hâdiseyi şöyle anlattı:

— İcra emrini tebliğ etmek üzere gitmiştim. Emin avukatı ile görüşmeden alamıyacağını söyliyerek yalvardı. Ertesi güne bıraktım.

Mahallebicide sözleşmiştik. Gelip ilâmı aldı. Bu sırada ise polisler gelerek beni yakaladılar; karakola götürdüler. Komiser, kaarkolda 15 lira çıkararak masaya koydu ve bunu cebimde bulduğunu söylediler. Halbuki ben rüşvet falan almamıştım, şaşırdım. İtiraza başladım. Dinlemiyerek adliyeye getirdiler."

Şahit olarak dinlenilen ve cürmü meşhut hâdisesini yapan polisler, tamamen Basri aleyhinde şahadette bulunarak Eminin anlattıklarını teyit ettiler ve mahkeme Basriyi tevkif ederek duruşmayı bugün öğleden sonraya bıraktı.

Köprü altında bir kaza
Basra vapuruyla bir mavna çarpıştı

Evvelki akşam köprü ağzında bir deniz kazası olmuştur. Liman işletmesinin 5 numaralı romorkörüne bağlı olarak Haliç tarafından limana çıkmak üzere köprü gözünden geçen 518 numaralı mavna köprü iskelesinden kalkan Basra vapuruyla karşılaşmış, vapur suların ve rüzgârın tesiriyle mavnaya çarpmıştır.

Bir tarafı tamamen parçalanan mavna romorkörün yardımiyle batmaktan kurtarılmıştır.

Liman Reisliği hâdise tahkikatına başlamıştır.

Harp malûlleri ile şehit yetimleri çağırılıyor

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

Harp malûlleri ile şehit yetimlerinin tütün paraları gelmiştir 17 Temmuz 939 gününden itibaren para tevziatına Kadıköy hükûmet binasında evlenme salonunda başlıyacaktır.

Pazartesi ve cuma günleri şehit yetimlerine, Salı ve cumartesi günleri de harp malûllerine dağıtılacaktır. Para dağıtma zamanı sabahları saat dokuzdan on ikiye kadar devam edecektir.

Temmuz 13 - 14 - 15 günleri numara almak için şubeye müracaat edilecektir.

Resmî senet; maaş cüzdanı nüfus cüzdanı ve üçer adet fotoğraf beraber getirilecektir.

HAVA TAKVİM

Devlet Meteoroloji istasyonunun raporuna göre dün, memleketimizde sıcaklık Kocaeli ve Egede 1 - 2, diğer bölgelerde 5 - 6 arasında düşmüştür. Sıcaklık Bodrum ve Adanada 34, Nazilli, Mardin ve İskenderunda 37 dereceye yükselmiştir.

Bugün Akdeniz kıyıları, cenup doğusu ve Egede hava bulutlu ve rüzgârlı, diğer bölgelerde kısmen açık ve bulutlu, ortakuvvette ve rüzgârlı geçecektir.

Dün Ankarada sıcaklık 28, İstanbulda 30 dereceye yükselmiştir.

TAKVİM	Perşemb.		Cuma	
	13 Temmuz 25 Cemazil'e. 69 hızır		14 Temmuz 26 Cemazil'E 70 hızır	
Vakıtler	Vasa.	Ezanı	Vasa.	Ezanı
Güneş	4 39	8 28	4 40	9 0
Öğle	12 19	4 38	12 20	4 39
İkindi	16 19	8 37	16 19	8 38
Akşam	19 41	12 00	19 40	12 00
Yatsı	21 39	1 59	21 38	1 58
İmsak	2 25	6 44	2 26	6 46

Mekteplerdeki spor hareketleri
Bu maksatla talebe stadları yapılacak

İstanbul okulları arasında bu yıl tertip edilen müsabakalar, maçlar ve sair spor hareketleri etrafında İstanbul maarif müdürlüğü spor kolu marifetiyle bir rapor hazırlanmış, maarif vekâletine gönderilmiştir.

İstanbulun mektep spor işlerinde önümüzdeki yıl başından itibaren alınması lâzımgelen tedbirler etrafında izahat verilmiş, aynı zamanda maarif müdürlüğü talebe maçları için İstanbulun muhtelif yerlerinde talebe stadları, sahaları istemiştir.

Şimdilik bunlardan bir tanesi tecrübe mahiyetinde olacak. Bilâhare bunların adetleri semtlere göre arttırılacaktır.

Bu esasa göre, talebe maçları, müsabakaları hülâsa bütün spor hareketleri yalnız bu sahalara tahsis edilecektir. Vekâlet bu şekli muvafık gördüğü takdirde saha için tasavvur edilen yerler bildirilecektir.

Maarif Müdürü Ankaraya gidiyor

İstanbul mektep, talebe ve öğretmen vaziyeti etrafında Maarif Vekâletile temista bulunmak üzere İstanbul maarif müdürü Tevfik Kut, bugün Ankaraya gidecektir. Bay Tevfik Kutun yerine muavinlerinin mezun bulunması dolayısile Cumhuriyet kız lisesi direktörü Bay Cafer vekâlet edecektir.

Ticaret Odasında dünkü toplantı

Ticaret odası meclisi dün Ahmet Kara'nın reisliğinde toplanmış, bir çok encümenlere aza intihabı yapmıştır. Bu toplantıda temmuz içinde intihap edilmesi lâzım gelen zahire borsası idare heyeti için de seçim hazırlıklarında bulunmuştur.

Tayyare atış talimleri

Ambarlıköyü burnu ile Bakırköy hizası arasında evvelki günden itibaren bir ay müddetle tayyare atış talimleri yapılmaya başlanmıştır. Atışlar sahilden beş mil açığa kadar devam eden bir sahada yapılacağından buralarda vapur ve diğer deniz vasıtalarının seyriseferi menedilmiştir.

Kasten dükkân yakan mahkûm oldu

İşlettiği benzinci dükkânını, sigorta parası almak için kasten yakan Bekir adında birisi dün ağır ceza mahkemesi tarafından 3,5 sene hapis cezasına çarptırılmıştır.

Hâdisede şahadetlerini saklamaktan suçlu Emin ile Şakir de birer buçuk seneye mahkûm edilmişlerdir.

Satie tahkikatında yeni bir safha yok

Satie yolsuzluğu tahkikatı devam ediyor. Dördüncü sorgu hâkimliği dün de Denizbank eski müdürlerinden Cemal İkiz'i şahit sıfatiyle dinlemiş, satış hâdisesi etrafında kendisinden izahat almıştır.

Nikâh merasimi

Emniyet Sandığının eski ve tanınmış memurlarından Bay Fuat Argunun kızı Bayan Nevin Argun ile İstanbul Mayin Grupu subaylarından Bay Cahit Gün'ün nikâhları dünkü perşembe günü Beşiktaş evlenme dairesinde seçkin aile tanıdıkları önünde yapılmıştır. Genç evlilere ulu tanrıdan dirilik, düzenlik ve uzun ömürler deleriz.

Macar Elçisinin beyanatı
Milletler sulh istiyor

Macaristanın Ankara elçisi M. Zoltan de Mariassi yazı geçirmek üzere şehrimizde bulunmaktadır. Sefir "Haber" gazetesinin bir muharririne şu beyanatta bulunmuştur:

"— Macaristan da, Türkiye gibi çok hararetli sulh taraftarıdır.

Sulh içinde memleketimizin refahına çalışmaktan başka bir şey istemiyoruz.

Zaten bütün milletler aynı arzuyu besledikleri için bir dünya harbi olacağını hiç zannetmiyorum.

Her halde hükûmet adamlarının takip edecekleri siyaset yolunda bu arzuyu gözönünde tutacaklarına şüphe yoktur. Harbin ne kadar felâketli ve korkunç olduğunu bütün dünya çok iyi biliyor. Böyle bir vaziyetin yalnız iktısadî işleri değil, bütün medeniyeti de yıkacağı muhakkaktır.

M. de Mariassi Danzig meselesinin bir harbe sebep olacağı hakkındaki haberlere dair mütalaasını şöyle anlatmıştır:

"— Bu meselenin de sulh yolile halledilebileceği kanaatindeyim. Zaten bütün meselelerin sulhu bozmadan neticelendirilmesine imkân vardır.,,

Sefir, Macaristanın Berlin - Roma mihverine iltihak edeceği etrafında yapılan neşriyata ait suali şu suretle mukabele etmiştir:

—" Avrupada birçok dostlarımız vardır. Fakat Macaristan şimdiye kadar hiçbir bloka girmemiştir. Böyle birleşme kararı yoktur.

Biz, hiçbir tarafa iştirak etmekle beraber sulha hizmet maksadile yapılan teşebbüsleri daima memnuniyetle karşılıyoruz.

Balkan Antantı sulhu korumak için kurulmuş olduğundan bu teşekküle karşı sempatimiz vardır.

Sefir, Türk - Macar münasebetleri hakkında da izahat vererek demiştir ki:

"— İki kardeş milletin her türlü münasebetleri normal ve dostanedir. Dostluk muahedemiz devam ediyor. Müddeti bitince bunun yenilenmesi bir formaliteden ibarettir. İki memleketin ticaret mukavelesi de normal seyrindedir.

Yapılacak değişiklikler icabında kontenjanı biten maddeler üzerinde ihtiyaca göre yeniden miktarlarını tesbit etmektir. Bu maksatla mukavelenin tatbikatını daima dikkatle takip ediyoruz.,,

İlk mektep şahadetnamesi almak isteyenler

Ankara, 12 (Hususî) — Maarif Vekâleti, hususî tahsil görenlerden bahis ile ilk mektep imtihanı vermek için müracaat edenler hakkında şu kararı vermiştir:

Bu gibi kimseler Maarif Müdürlerinin tayin edeceği bir ilk mektepte üç kişilik bir imtihan heyeti tarafından her üç ayda bir defa olmak üzere imtihan edileceklerdir.

İstanbul Defterdarlığı

Ankara, 12 (Hususî) — Eski tahsilât müdürü ve halen İstanbul defterdarlık vekâletini yapmakta olan Şevkinin defterdarlığa asaleten tayini takarrür etmiştir.

Alman Cokey gidiyor

Ankara, 12 (Hususî) — Ankara ilkbahar at yarışlarında sonuncu koşuda 5.500 liralık mükâfatı kazanan Batırayın cokeyi Alman Taul bir daha dönmemek üzere birkaç güne kadar memleketimizi terkedecektir.

Fransız ihtilâlinin 150 nci yıldönümü münasebetile

Hem gazeteci, hem inkılâpçı bir şahsiyet

Yazan: *Suat Derviş*

Yarın dost Fransa, millî bayramını yüz ellinci yıldönümünü kutluyor. Bundan yüz elli sene evvel 14 temmuz günü hanedan derebeyliğe ve onların boyunduruğu altında yıllraca sürmüş esaretine isyan eden Fransız milleti, burjuvasile, işçisiyle birlikte Bastille'e hücum etti.

12 temmuz günü Tüileri sarayına hücum eden halk sarayı muhafaza eden Alman askerlerile dövüşmüştü. 13 temmuzda kral askerlerinin Parise hücumu beklenildi. 14 temmuzda halk artık tam manasile ayaklanmıştı. İvolide yağma edildi. Topları tüfekleri paylaşan halk Bastille'e yürüdü. Çünkü hem Parisi muhasara edip halkı Saint - Antoinet mahallesile Şanzelize arasında muhasara etmek istiyen kral askerlerinin Bastili merkez olarak tuttukları duyulmuştu. Hem de bu Bastil, halk nazarında devirmek istediği rejimin temelini teşkil eden bir semboldü.

Bastil fazla mukavemet etmedi. Halk muzaffer oldu. Ve bu sembol yıkıldı, devrildi.

Fransız İnkılâbı hiç şüphesiz bununla bitmemiş bununla başladı.

Bugün on üç temmuzdur. On dört temmuz bu ihtilâlin en mühim simalarından biri olan Marat'nın 146 ncı yıldönümüdür. Büyük Fransız İnkılâbının yüz ellinci senesini tesit ederken Marat'yı anmamak, ondan bahsetmemek büyük bir noksan olur. Marat çok iyi ve mükemmel bir gazeteci olduktan başka çok değerli bir inkılâpçı taktisiyendi. O yapılabilmesi mümkün olan ve halkın menfaati ve inkılâp namına büyük bir uzaktan görüş kabiliyetile görüyordu.

Jean - Paul Marat 1743 te doğmuş ve burjuva ailesine mensup olmuş bir doktordu. Böyle olduğu halde Fransız İnkılâbında demokrat en halkçı en radikal zümreye iltihak etti ve halk inkılâbının en kuvvetli bir mürevvici oldu. Daima yazdığı broşürlerle asilin kaldırılmasını, krallık haklarının daraltılmasını, meclisin malî işleri vergileri, icraî ikdarları kontrol salâhiyetini haiz olmasını istedi.

Bu fikirleri müdafaa etti. Jan Jak Rusonun hazik bir telmizi olan Marat'yı 1789 inkılâbı tatmin etmiyordu. 1789 ağustosundan sonra o, inkılıbın noksan bıraktığına, büyük burjuvazinin halk kütlelerinin daha ileriye gitmemeleri için saltanata bağlı diğer mürteci sınıflarla birleşmeye başladığına kani idi.

O halkın döktüğü kan derecesinde inkılâptan nasibini alamadığını görüyordu. İşte Marat' halka bu vaziyeti izah etmek, onun düşmanlarını göstermek ve hakikî kurtuluş için nasıl bir yol takip etmesi lâzım geldiğini anlatmak için gazeteciliğe başladı.

17 Eylûl 1789 da Puliciste parisien bir gazete tesis etti. Bu gazete sonradan meşhur L'ami du peuple ismini almıştı.

İşte bu gazetesiledir ki Marat, inkılâp tarihinin ve bütün ileri insanlığın unutamıyacağı takdir kazanacağı bir şahsiyet olarak yükselmiştir. O çok kuvvetli bir inkılâpçı taktisiyen olmakla beraber aynı zamanda da çok kuvvetli bir gazeteci idi. O gaztesini ilk sayısından itibaren inkılâba uğraşan ve inkılâp hainlerine karşı kuvvetle hücum eden bir silâh haline soktu. Aksi inkılâbın, irticam en ufak bir hareketi bile onun gözünden kaçmıyordu. Marat bu hareketleri teşhir ederken halk kütlelerini de hainlere karşı mücadeleye sevkediyordu.

O 4 ağustos gece kararını tenkit etti, bunları Fransız köylülerini tatminden çok uzak bir şey olarak gösterdi.

Mevcut buğdayları deposuna istif eden muhtekirlere karşı Paris halkının aç bırakılmaması için mücadele etti.

Avukat Chapelier'nin üzerinde çalıştığı ihtilâl kanunları metinlerinin halk menfaatlerine aykırı bir şekle sokulmakta olduğunu ilk ortaya koyan Marat olmuştur. Paris halkını Versaya yürümeğe o teşvik etti. 5 ve altı teşrinievvel günlerindeki hareket Marat'nın irşadatile olmuştur.

Bu vakayi üzerine Paris komününü Marat'yı tevkif kararı verdi. Marat saklandı. Bunun için bir ay gazetesini çıkaramadı. Aynı senenin sonuna doğru Marat daha ziyade radikalleşmişti. Halkın kendisinden bir çok şeyler beklediğini ümit ettiği nazır Necker'e şiddetle hücum ediyordu.

Marat Faransız İnkılâbı senelerinin en cezrî şahsiyetlerini içinde toplayan Cordeliers klübüne mensuptu. İnsan ve vatandaş hukukunun dostları ismini hakkile kazanan bu teşkilât hakikî halk mensuplarını da içerisine alıyordu. Hattâ oraya giren kadınlar bile vardı.

Marat'nın halkçılığı ve halkla çok sıkı ve daimî rabıtası olması onun çok mükemmel bir gazeteci olmasına imkân vermiştir. İnkılâp zamanının en sevilen gazetesi onun gazetesi idi. Onun gazetesine bir çok mektuplar gelirdi. Paris halkı yalnız Marat'nın gaztesini okumakla kalmıyor, ona gelerek dertlerini istediklerini de anlatıyordu.

Kralın iskatını Marat istedi. Cerdelier'lerin klübü Şandümarsta aynı talepte bulunanların imzalamasına mahsus bir defter açtı. Binlerce insan da gelip imza attı.

17 Temmuz gecesi kralın muhakeme edilmesini istiyen halkın üzerine Lafayette'le Bailly ateş açtırdılar! 400 kişi öldü ve yaralandı.

Gazeteci Marat mütemadiyen şöyle yazıyordu:

"Ben halkın gözüyüm, hilekârlara hücum edeceğim, mürailerin yüzrelerindeki maskeleri atacağım, hainleri teşhir edeceğim! Mariz, cebin adamları umumî hizmetlerden uzaklaştıracağım!,,

Marat hakikaten böyle yaptı. Sonunda inkılâba hiyanet etmiş olan general Doumouriez'nin entrikalarına karşı halkı tahrik etti. Kralın kaçma hazırlıklarını meydana çıkardı, Mirabonun uzlaşma siyasetini ve ihanetini teşhir etti.

Onun için Marat saray mensuplarının olduğu kadar, büyük burjuvazinin de sinirlendiği ve korktuğu bir şahsiyetti. Kaçarken yakalanan kralla aynı zamanda Marat da tevkif edilmişti.

(Devamı 11 incide)

Londra Seyahati İntibaları

14 üncü tefrikayı yarın neşredeceğiz.

Dünya gazetelerine göre son vaziyet

Japonyada iki noktainazar çarpışıyor

Berlin-Roma ile ittifak, yahut Sovyet Rusyaya muhasama şıklarından biri tercih edilecek

Aşağıki havadis "Kobe Shimbem" isimli bir Japon gazetesinden alınmıştır. Uzak Şarktaki siyasî vaziyetlere dair en mevsûk malûmatı ihtiva etmesi itibariyle şayanı dikkattir. Gazete diyor ki:

"Japonyanın bugünkü dünya vaziyetine uyabilmek için takip edebileceği iki cerayan var. Japon efkârıumumiyesinin bir kısmı, Tokyo - Berlin - Roma antıkomintern mihverinin askerî bir ittifak haline getirilmesi taraftarıdır. Bu takdirde muhtemel düşmanlar Sovyet Rusya ile İngiltere olacaktır.

Bu cereyana göre diğer bir harp olursa, ve İngiltere Şang - Key - Şek siyasetine taraftar görünürse Japonya İngiltere ile çarpışamalıdır.

Diğer fikir cereyanı ise, daha mutedildir. Bu cereyan, Japonyanın bu kadar ağır bir taahhüde girmesine aleyhtardır. Zira Japonyanın bir harp halinde karada Sovyet Rusya ve Şan - Key - Şek ordusunun bakayasiyle, denizde ise İngiltere, Fransa ve Amerika ile harp etmesi çok pahalıya mal olur. Bu ikinci fikir cereyanı, Japonyanın bütün dikkatini Sovyet Rusyaya çevirmesini istiyor ve Uzak Şarkın bolşevikleştirilmesine bir nihayet vermek üzere derhal Sovyet Rusyaya muhasama ilân edilmesini terviç ediyor.

Böylece Çin hükûmet partisi ile komünist partisi arasındaki bağları zayıflatmak ve Çin meselesinin hallini çabuklaştırmak mümkün olacağı kanaatindedirler.

Şurası şayanı dikkattir ki iki noktai nazar da, Amerikan liderlerinin Japon aleyhtarı sözleri kale almayorlar. Keza Amerika filosunun Okyanus denizine geçmesini bir blöf sayıyorlar.

Amerikan vaziyetine karşı Japonların gösterdiği bu kayıtsızlık, umumiyetle Japon halkının zihninde yerleşmiş olan şu kanaatten ileri geliyor: Japonlara göre, Amerikanın İngiltere ve Fransa yanında Japonyaya meydan okuması, bir dünya harbinde Garbî Okyanustaki Amerikan filolarının mahvolması demektir.

Japonlar, bunun böyle olacağına yüzde yüz emin bulunuyorlar.

Amerika, Japonya için bir mesele değil mi?

Londrada intişar eden "Uzak Şark Servisi" gazetesi aynı mevzua diğer bir zaviyeden temas ederek bugünkü Japonya ile Amerikanın vaziyetini şöylece anlatıyor:

"Japonyanın vaziyetini müdrik devlet adamları, Japonyanın Almanya ve İtalya ile daha yakından münasebet peyda etmesi, Amerika tarafından Almanyaya gösterilen muameleye maruz kalması demek olacağını biliyorlar.

Şöyle ki, Amerika, Almanyanın Bohemyayı işgal etmesi dolayısiyle ceza olmak üzere, Amerikaya giren Alman mallarına yüzde 25 gümrük koydu. Japonyanın Çinde yaptığı harbe nihayet vermek için Japonyaya da ayni usulün tatbik edilmesi muhtemeldir.

Amerika, daha şimdiden Alman aleyhtarı bir siyaset takibine başlamış bulunuyor. Japonya, kendisi tarafından idare edilen taarruz hareketine karşı da Amerikanın aynı alâkayı göstermesinden edişe ediyor.

Amerika ayanı "münasebatı hariciye encümeni" ne arzedilen rakamlara göre Japonya harp malzemesi olarak memlekete ithal ettiği malların mühim bir kısmını, Amerikadan almaktadır.

Japonyanın ithal ettiği kamyonetlerin yüzde 91 i, pile demirinin yüzde 41 i, bakırın yüzde 93 ü, parça demirin yüzde 60 i, petrolün yüzde 60 i, gazolinin yüzde yüzü, makine ve motörlerin yüzde 48 i Amerikadan gelmektedir.

Eğer Amerika parça demire, çeliğe, petrole ambargo koyup Japonyaya göndermezse, yahut Japonyadan Amerikaya girecek ipek mallara ağır gümrük tarhederse, Japonyanın harp makanizması bundan mühim zarar görür.

Japonya kendi ipeği için başka mahreç bulmakta güçlük çekeceği gibi, muhtaç olduğu harp malzemesini de — Avrupalılar kendi silâhlanmaları için kullanmayıp — Japonyaya verecek olsalar, onun için peşin parayı bulamıyacaktır.

Japonyaya ikinci derecede harp malzemesi temin eden memleket de (bilhassa Kanada dahil olmak üzere) Britanya imparatorluğudur.

Japonya bilhassa İngiltere pazarlarına sattığı mallarındandır ki harp malzemesini satın almak için ecnebi kambiyosu tedarik edebilmektedir."

Almanya ile İtalya arasında son yapılan anlaşmalar hakkında çıkan rivayetleri tekziben, İtalyanca Geornal Ditalya şayanı dikkat bir havadis veriyor:

"Son anlaşmaların 180.000 Alman askerinin İtalyaya gelerek Alplerde ve Arnavutluta mevzi alacağı ve 70.000 İtalyan askerinin de Libyaya sevkolunacağı yolundaki havadisler doğru değildir.

Bu gibi asker mübadelesi hakkında henüz bir karar verilmiş değildir. Fakat zamanı gelince, Ren hududunda İtalyan askerlerinin görülmesi daha ziyade ihtimal dahilindedir."

Almanyanın İngiltereyi görüşü

Almanyanın resmî gazetesi "Volkişer Beobahter" Uzak Şarktaki hâdiseler dolayısiyle İngiltereyi aşağılayarak şu satırları neşretmektedir:

"Zavallı İngiltere aslanı! Zavallı İngilizler! Uzak Şarkta düştükleri zelil vaziyet dolayısiyle hükûmetlerine teşekkür etsinler!

Bir zamanlar hariçteki İngilizlerin ardında kocaman mücehhez bir İngiliz kuvveti bulunurdu.

Bugün Şarkî Asyada İngiliz aslanının tehdidine gülüyorlar.

Çünkü o bir aslan ki, bir ayağı Şimal denizinde, bir ayağı Karadenizde, bir ayağı Garp duvarında, dördüncüsü Cebelüttarıktadır.

Bir aslan ki Uzak Şarkta kuyruğunu oynatmaktan başka bir şey yapamıyor.

Böyle garip bir mahlûk, hiç bir şey yapamaz. Korku uyandıramaz. Yeni dostlar kazanamaz."

Görüp düşündükçe

Nalıncı keseri

Taymis gazetesi, Danzigle Prag arasında taşıdıkları halk kütlelerini ırk bakımından tahlil ettikten sonra, Almanlara soruyor:

— Madem, ki şehirler ve toprakların mukadderatında halklarının milliyetlerini ölçü olarak kullanılması lâzım geldiğini ileri sürerek Danzigi istiyorsunuz; "Prag,, da neden aynı ölçüyü kullanmadınız?

Güzel ve pek yerinde bir sual; fakat ne yazık, ki suçlu bir sükûttan başka cevabı yoktur.

Hitler, daha çizmelerini giymediği ve Alman antenleri, onun lâftan yıldırımlarını yaymadığı demlerde bile, hudutların mânasızlığını ileri sürmüştü.

Yer yüzündeki devlet sınırlarını ne Allah, ne tabiat vermiştir. Hudut kazıklarını sadece kuvvet topuzları çakar! mânasına gelen şeyler söylediğini hatırlar gibi oluyorum.

Tarihin ifadesi de biraz daha üstü kapalı olmakla beraber yine bundan başka bir şey değildir. Verimli toprak, yumuşak hava, sulak ova, zengin orman ve maden hazineli dağlar, ötedenberi insanların ihtirasını kamçılamış, göçler, akınlar, baskınlar hep bu yüzden doğmuştur.

Evet, diplomasî nezaketi kurulduğu günlerden sonra da gerçeğin acı yüzü bu idi. Her kuvvetli devlet bayrağına sırmadan bir nalıncı keseri işletmiş, başka hudutlar içine girdiği vakıt, hakkı, bununla paylaştırmıştı.

Şimdi Almanyanın da yaptığı bu. Fakat elinde imtihan olmamış kuvvetler, kuvvetle i denenmiş silâhlarla yapıyor.

Karşı taraf, gerçekten hak saydığı, Almanyayı haklı bulduğu noktalarda, bu milletin önüne dikilmemiş:

— Geri!

Dememişti. Ama, Almanya, artık hakkının son parçasını almıştır. Bundan sonra atacağı her adımda ağır çizmeleri bir başkasının hakkı üstüne düşecek, bir başkasının hakkını çiğneyecektir. Onun için kendisine:

— Dur!

Denildi. Hazırlıklar, kazılan siperler, sokakları, yolları dolduran kamyon, zırhlı tiren, top, tank kervanları, bundan sonra yeni bir fethin müjdecisi değildir. Çünkü bu kervanların ardında, onların hepsini içine alacak kadar geniş hastahaneler, sedyeler ve mezarlıklar da hazırlamak lâzım gelecek.

H. SÜHA GEZGİN

Hususî Havadisler

Dünkü posta ile gelen "The Reople,, gazetesi "Hususî,, kaydiyle aşağıdaki havadisleri vermektedir:

İngiltere Hariciye nezaretinin salâhiyettar şahsiyetleri, Avrupa vaziyetini daha ümitbahş görmeğe başlamışlardır. Bugün için için kaynayan buhranın Ağustos ayında taşmağa yüz tutacağını fakat taşmıyacağını söylüyorlar. Diğer bir tâbirle, Hitler, Danzig için harbetmiyecektir. İngiltere Lehistanı yalnız başına bırakmıyacaktır. Netice itibariyle Lehlerle Naziler arasında Danzig meselesi için makul bir uzlaşma yolu bulunması muhtemeldir.

Mussolinin de istediği budur. Her türlü tekzibe rağmen Mussolini, Hitlerin emellerini tâdil etmek, arzularına bir hudut koymak gayretindedir. Bunun sebebi de; İtalyanın bu dünya harbına mukavemet edemiyeceğidir.

* * *

İTALYANIN malî vaziyeti hayli müşkilât içindedir. Bir harp esnasında ne yabancı bir milletten istikraz yapabilir, ne de Almanyadan paraca yardım ümidi vardır. Bunun neticesinde memlekette yiyecek kıtlığı ve ham maddeyoksulluğu başgösterecektir ki, ancak peşin parayla temin edilebilir.

* * *

FAŞIST deniz ve kara kumandanları da İngiltere ve Fransanın müşterek donanmalarının Akdenizi abluka edip İtalyanın Afrika müstemlekeleriyle rabıtasını kesmesinden endişe etmektedirler.

Bütün bunların fevkinde olarak İtalyan halkı, esasen harp yorgunudur. Kendi arzularına muhalif olarak, bilhassa Papanın arzusuna muhalif olarak bir Almn mcerasına sürüklenmek istemiyorlar.

Barselonada General Franko ile görüşen İtalyan Hariciye nazırı Kont Ciano, onu da Almanyanın hareketlerini tahdit etmeğe davet edecektir. Kont Cianonun ziyaretinin hakikî maksadı budur.

* * *

HAMI Von Noyrot Prag şehrini Almanyaya o kadar düşman buluyor ki, Berline gönderdiği bir raporla, harp halinde Çekler arasında "sükûnu muhafaza için,, 200.000 Alman askerine ihtiyacı olduğunu bildirmiştir.

* * *

İTALYAN ve Alman ajanları şimdi Rusları İngiltere ve Fransa ile bir misak imza etmekten vazgeçirmeğe çalışmakla meşguldürler. Bu misakı imza ettikleri takdirde "Bolşevik ihtilâline ihanet etmiş olacaklarmı,, söylüyorlarsa da, bu sözler Ruslar üzerinde bir tesir hâsıl etmiyor.

Sovyet hükûmeti, paktın imzası hususunda husule gelen bütün münakaşa ve müzakerelere rağmen, kendi selâmetinin demokrasilerle birleşmekte olduğunu biliyor.

Alman hava kuvvetleri kumandanile bir mülâkat

Tayyare hücumunda esas gaye

Sürat, daima sürat

Belçikada beynelmilel tayyare sergisi için hazırlıklar yapılmaktadır. Bu münasebetle birçok kimseler Brükselde toplanarak bu sergi hakkında görüşmeler yapmaktadır.

Alman hava kuvvetleri kumandanı General Milş de Brüksele gelenler arasındadır.

Fransızca Le Journal gazetesinin husus î surette Belçikaya yollamış olduğu muhabiri Alman hava kuvvetleri kumandanı ile bir mülâkat yapmıştır.

General Milş gazeteciye Paristen ne ile gelmiş olduğunu sormuş. Gazeteci:

— Paris ile Brükselin arası yolcu tayyaresiyle bir saat sürüyor..

Diye cevap verince:

— Ben de buraya çift motorlu bir tayyare ile geldim.

Demiş ve bir müddet düşündükten sonra sözüne şöyle devam etmiştir:

— Sürat meselesi tayyarelikte en mühim unsurdur. Daima hızlı, her gün biraz da süratli gitmek lâzımdır. Askerî tayyerede, tüccar tayyaresinde de vaziyet böyledir.

— Peki General, harp tayyarelerinin de her hangi bir mevkie inmek mecburiyetleri olduğuna göre, bugünkü süratler nazik bir mesele teşkil etmez mi?

General Milş güldü:

— İnmek mi?.. dedi. Ne zaman lâzım olsa inmek mümkündür. Seri tayyareye de alışılır. Bakın umumî harp senelerinde bir pilot yetiştirmek için en az üç ay lâzımdı. Halbuki bugünkü gençlerin 1916-1917 modellerinde üç hafta çalışarak eski pilotlar seviyesine yükseleceklerine eminim.. Siz yarın Evere şenliklerine gidecek misiniz?..

General Milş muhatabının müsbet cevabı üzerine sözüne şöyle devam ediyor:

— Orada çalışma tayyarelerimizin akrobasi ve grup uçuşlarındaki terakkilerini görürsünüz..

Oradaki tayyarecilerimizin hiç biri yüksek tayyarecilik mektebi mezunu değildir. Çünkü bizde tayyareciler çok mahdut bir zamanlarını akrobasiye tahsis ederler.. Bizce esas olan, askerî tayyarelerimizin büyük bir süratle seyretmeleri, düşman içine girmeleri ve galip gelmeleridir.

— Almanya Evere hiç askerî tayyare yollamadı mı?

— Hayır, göndermedi.. Bunun sebebi de birçok Avrupa devletlerine çöken asabiyettir.. Bunun üzerine Almanya sükûnu muhafaza için bu kararı vermiştir ki, bunu ben de çok makul buluyorum.

Muhaverenin bu noktasında Generalin şahsî dostlarından gazeteci Roche d'Estree de söze karışarak Generale:

— General, ben de şimdi Almanyadan geliyorum, orada vatandaşlarınızda münakaşa götürmez bir endişe gördüm.

— Bence hayır.. Esasen bunun doğru olmasına imkân yoktur..

Demesi üzerine generalin dudaklarının kenarındaki ufak tebessüme rağmen muhavere birdenbire soğumuş ve derhal kesilmiştir.

Alemdar sineması

Sinyorita,

Racanın hazineleri.

ŞEHZADEBAŞI TURAN SİNEMASI
Bugün, bu gece (2) FİLM
1 — *Aşktan daha kuvvetli,*
2 — *Maskeli haydutlar.*

Nuri Gençdur ve arkadaşları 13 Temmuz perşembe günü akşamı Akaray Yusufpaşa Emek sinemasında
LOKMAN HEKİM

SARI ESİRLER

Yazan
938 Nobel mükâfatını kazanan
Pearl Buck

Çeviren
İbrahim Hoyı

15

te, en iyi undan, şeker ve yağdan yapılmış pastalar götürerek bir misafir gibi gideceğini düşünerek memnun oldu.

Senebaşında, diğer bütün şeyler, bu ziyaretin yanında sönük kalıyor, mânasızlaşıyordu. O-lanın diktiği yeni, siyah pamuk elbisesini giydiği zaman, ancak:

— Onları büyük evin kapısına götürürken bunları giyerim, demişti.

Hattâ, babasiyle kendisini tebrike gelmiş olan ve tıka basa yemek ve içmekten şamata yapan amcası ve komşularının eve dolduğu senebaşının ilk gününü Vang Lung umursamıyarak karşıladı:

Vang Lung onları alelâde insanlara vermek mecburiyetinde kalır diye, boyalı pastaların kaldırılarak sepete konmasına bilhassa dikkat etti. Fakat, misafirleri beyaz, düz çöreklerin yağını, şekerini ve lezzetini methede ede bitiremediklerini duyunca:

— Bir de boyalılar(görseniz, yeseniz, o zaman anlardınız!

Diye az kalsın bağıracaktı. Ama bağırmadı. Zira her şeyden evvel, Büyük Eve göğsünü gere gere girmek istiyordu.

Erkeklerin bir gün evvel tıka basa yedikleri, içtikleri, kadınların birbirlerini ziyaret günü olan senebaşının ikinci sabahı, şafakla beraber kalktılar. Kadın çocuğuna kırmızı elbisesini ve kendi eliyle yaptığı kaplan yüzlü ayakkabılarını giydirdi; Vang Lung'un senebaşı arifesinde tertemiz tıraş ettiği başına da, önünde Buddha'nın yaldızlı bir resmi bulunan, tepesi açık şapkasını geçirdi ve onu yatağın üzerine oturttu. Sonra Vang Lung, karısı uzun siyah saçlarını yeni baştan tarar, ona satın aldığı gümüş suyuna batmış pirinç iğnelerle tuttururken alelâcele giyindi. Sonra kadın, Vang Lung'un elbisesinin kumaşından yapılan yeni elbisesini giyindi. Vang Lung karısiyle kendisine 24 kadem (takriben 8 metre) kumaş almıştı. Kumaşçı dükkânlarında âdet olduğu üzere de ayrıca 2 kadem (60 santim) de ölçü payı bırakmışlardı.

Vang Lung çocuğu, kadın da sepeti alarak, şimdi, kış yüzünden topraklaşmış olan tarlalardan geçerek yola çıktılar.

Ve Vang Lung, Hvang'ın evinin kapısında mükâfatına nail oldu. Karısının seslenmesi üzerine gelen kapıcı, bulunduğu manzara

karşısında gözlerini hayretle açtı ve benin'deki üç kılı bura bura haykırdı:

— Oooo!.. Çiftçi Vang, bu sefer bir yerine üçleştiniz ha!..

Sonra, hepsinin yeni elbiseler giymiş olduğunu ve çocuğun da oğlan olduğunu anlayınca, devam etti:

— Bu yıl, sana geçen senekinden daha fazla tali dilemeğe hiç de lüzum yok!...

Vang Lung, âdeta kendi seviyesinde olmıyan bir insan ile konuşurmuş gibi, ihmalci bir tavırla cevap verdi:

— Hasat iyi oldu... İyi hasat oldu.. dedi ve emniyetle eşiği aştı.

Kapıcı, bütün gördüklerinden mebhut bir halde Vang Lung'a:

— Karınızla çocuğunuzun geldiğini içeriye haber verinceye kadar benim fakir, sefil odamda oturur musunuz?.. dedi.

Ve Vang Lung, büyük bir evin (baş) ına hediyeler götüren karısı ile oğlunun arkasından avluyu geçişlerini seyretti. İşte bütün bunlar hep kendi şerefine idi. Onlar içiçe olan avluların uzun dehlizinden kıvrılıp döndükleri, biraz sonra da tamamiyle gözden kayboldukları zaman, kapıcının kulübesine doğruldu; ve onun çiçek bozuğu karısının, gösterdiği orta odada masanın soluna isabet eden baş köşeye, tabiî bir şekilde yerleşti. Sunduğu çayı hafif bir baş eğişiyle aldı. Önüne koydu, ve sanki çay yaprakları kendi istediği derecede iyi cinsten değilmiş gibi de içmedi.

Kapıcının, karısı ve çocuğiyle birlikt geri dönmesi epeyce uzun sürer gibi oldu.

Vang Lung, her şeyin yolunda olup olmadığını anlamak istiyormuş gibi, kadının yüzünü bir lâhza dikkatle baktı. Zira onun hissiz dört köşe yüzünde ilk öncelcri farkedemediği ufak tefek değişiklikleri keşfetmeği öğrenmişti artık. Karısının yüzünde derin bir memnuniyet okunuyordu. Birden, kendisinin giremediği ve şimdi de alâkası bulunduğu bu kadınlar salonunda neler olduğunu öğrenmek, duymak için sabırsızlandı.

Dolayısiyle, kapıcı ve çiçek bozuğu karısını küçük baş eğişleriyle selâmladıktan sonra, O-lan'ı süratle dışarıya çıkardı, yeni elbisesinin içinde, büzülüp kıvrılarak uyumuş olan çocuğu da kucağına aldı.

Kadın onu takip ederken, başını çevirerek sordu:

— Eh!... Anlat bakalım ne oldu?.. İlk defa olarak karısının ağırlığına sinirlendi, sabırsızlandı. Kadın biraz daha yanına yaklaştı ve fısıldayarak:

— Bana sorarsan, bu sene sıkıntı içindeler, dedi.

Âdeta ilâhların aç olduğundan bahseden bir insan gibi şaşkın şaşkın konuşuyordu.

Vang Lung, onu harekete getirmek istermiş gibi atıldı:

— Ne demek istiyorsun?,

(Devamı var)

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	*Memleket dışında*
Aylık	95	155 K.
3 aylık	260	425 »
6 aylık	475	820 »
1 yıllık	900	1600 »

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40; iç sayfalarda ... kuruş; dördüncü sayfada ...; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık yanı kesmece 5 ...dır.

Büyük, çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

TİCARÎ MAHİYETTE OLMIYAN KÜÇÜK İLANLAR

Bir defa 30, iki defası 50, ... defası 65, dört defası 75 ve ... defası 100 kuruştur. Üç ay ... ilân verenlerin bir defası be...vadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Vakıt hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakıt Yurdu altında KEMALEDDİN İREL İlân Bürosu eliyle ilân kabul eder. *(Büronun telefonu: 2035...)*

VAKITa abone olunuz

İSTANBUL ... TİYATRO...
Bu akşam Bü...re Aile bah...
ÇAM SAKIZI MİŞEL REV...

NAŞİT Ö...
E. SADİ T...
birlikte bu ...
Beşiktaş Su...
ta: (Surpik - ...
ve Kör) Okuyucu...

TÜRK RE...
OPERE...
Şenyol Çın...
bahçesinde
Bu akşam
Bir gönül ...

Karamazof Kardeşler

Yazan: **Dostoyevski**

Çeviren: Hakkı Süha Gezgin 234

— İşitiyor musun, pencere vuruluyor.. Git aç. Gelen kardeşin Aliyoşadır ve sana hiç beklemediğin şaşılacak kir haber getiriyor.

Diye bağırdı.

İvan da heyecanla haykırdı:

— Sus artık... Gelenin Aliyoşa olduğunu, ben senden önce sezmiştim. Bu vakitte ise elbette mühim bir şey olmasa gelmezdi.

— Hadi konuşacağına aç canım, gelen kardeşindir. Dışarda müthiş bir kar tipisi var. Köpeklerin bile sokağa çıkamıyacakları berbat bir hava...

Pencere hâlâ vuruluyordu. İvan pencereye koşmak istiyordu. Fakat olduğu yere mıhlanmış gibiydi. Eli ayağı tutmuyordu. İradesini bağlayan bağları koparmaya boşuna uğraşıyordu. Darbeler de gittikçe şiddetleniyordu. Nihayet İvan üstündeki felç halsizliğini yendi.

Şamdanlardaki mumlar bitmek üzere idi. Meçhul misafire attığı bardak masa üstünde duruyordu. Divanda ise artık kimsecikler yoktu. Pencere, yine çalınıyor, fakat ona geldiği gibi pek hızlı değil.

Kendi kendine:

— Hayır, diyordu; aslâ bu kere rüya değil... Gerçekti bu...

Koşup camı açtı ve:

— Aliyoşa, ben sana buraya gelme demiştim. Ne işin var, ne istiyorsun. İki sözle anlat! Ama iki söz fazla değil!

Diye homurdandı.

Aliyoşa:

— Smerdiyakov, bir saat evvel kendini asmış.

Dedi. Kapıya yürüyen Ivan:

— Merdiveni çık, açıyorum.

Diye seslendi.

— 10 —

O SÖYLEMİŞTI!

Aliyoşa, ağabeyisine, Mari Kondratiyevna'nın bir saat önce Smerdiyakovun intiharını bildirmek üzere kendisine geldiğini anlattı.

Kadıncağız:

— Semaverini götürmek üzere odasına girmiştim. Onu, duvardaki bir çiviye asılı gördüm.

Aliyoşa ona:

— Bu haberi başkalarına verdin mi?

Diye sormuş o da:

— Koşa koşa size geldim.

Cevabını vermişti.

Zavallı kadın yaprak gibi titriyordu. Aliyoşa, onunla birlikte eve dönmüş ve Smerdiyakovu asılı olduğu yerde görmüştü. Masa üstünde bir kâğıtta:

"Kendi isteğimle, kendime kıyıyorum. Ölümümden kimse mesul edilmesin!,, cümleleri yazılmıştı. Aliyoşa oradan çıkınca "İspravnik, in evine uğramış ve sonra doğruca buraya gelmişti.

Aliyoşa, kardeşinin halinden kuşkulandığı için ona dikkatle bakıyordu.

— Kardeşim, galiba çok hastasın. Çünkü bana dediklerimi hiç anlamamış gibi bakıyorsun.

Dedi.

İvan onun telâşına, sözlerindeki endişeye falan aldırmadan:

— Geldiğine iyi ettin. Ben zaten onun bu işi yaptığını biliyordum.

— Biliyor muydun? Kim söyledi?

— Kim mi söyledi... Bilmiyor... Ha, evet evet o söylemişti. Daha temin, sen pencereyi vururken..

İvan odanın ortasında dalgın ve gözleri yerde duruyordu.

Aliyoşa, gayri ihtiyarî etrafına bakınarak:

— O, dediğin de kim?

Diye sordu.

— Kaçtı!

İvan bu cevabı verdi ve tatlı tatlı gülümsedi ve:

— Senin yaklaştığını hissedince korkup kaçtı. Sen halis bir melâikesin. Dimitri sana bu adı koymuştur... Meleklerin gökteki sesleri... Ne demektir melek?... Belki bunların hepsi bir kimyevî molikülden başka bir şey değildir. Aslan ve güneş nişanları var... Sen bunları biliyor musun?

Aliyoşa telâş ve korkuya kapılarak:

— Otur kardeşim... Dedi; yalvarırım sana otur şu divana... Ateşin var... Sayıklıyorsun sen.. Hele şöyle yastıklara bir yaslan. İster misin bir havlu ıslatıp alnına sarayım. Ateşi giderir bu!..

— Şu sandalye üstündeki havluyu ver. Biraz evvel onu fırlatmıştım.

Aliyoşa lâvabonun yanında katlanmış başka bir havlu bularak:

— İşte, işte buldum! Merak etme!

Dedi.

İvanın hafızası yavaş yavaş uyanıyordu, kalkarak:

— Dur hele, dedi; bir saat önce ben bu havluyu ıslatıp başıma sarmıştım. Nasıl oluyor da bu kuru ve ütülü bulunuyor. Odada başka havlu yoktu.

— Sen bu havluyu mu başına sarmıştın.

— Evet canım... Belki bir saat başımda bununla odada dolaştım durdum. Neden mumlar bitmek üzere?.. kaç acaba?

— Nerede ise gece yarısı olacak.

Bu cevap üzerine İvan:

— Hayır, hayır, hayır!.. Diye ba...kırdı. Öyle ise gördüğüm rüya de... O, burada idi... Sen pencereyi vu...ğun vakit işte şurada, divanın bu y... de oturuyordu. Ben şu bardağı ka...na fırlatmıştım... Hem bu, ilk geli... değildir... Hayır, rüya değil bu... çekten geliyor. Yürüyor, konuşu... görüyorum. Uykuda gibi bütün bu...leri yapıyorum. Evet, burada, işte... divanın üstünde idi. Ah Aliyoşa, bi... ne hayvan şey, ne hayvan şey!..

İvan gülmeğe ve tekrar dolaşm... başlamıştı.

Aliyoşa, şaşkın şaşkın:

— Kimbu hayvan şey? kimden b...sediyorsun kuzum.

Diye sordu.

— Şeytandan yahu... Şeytandan! G... üçtür gelip benimle konuşuyor. ... ben onun yıldırım ve şimşek ışıkla...le donanmış kızıl kanatlı bir iblis o...cak yerde, sadece şeytan olduğu i...üzülüyormuşum gibi, bana sataşıy... Bu, her halde aşağılık bir şeytan o...cak. Hamama bile gidiyor... Soyund...ğu vakit mutlaka Danimarka köpek...rininki gibi çıplak uzun kuyruğu g...rünmüştür...

(Devamı var)

Büyük Millî Roman

HARMAN SONU

— 56 — Sermet Muhtar

Geçen defa yaptığı gibi yine tramvayla Şişliye çıktı. Tesadüfe bak, aynı arabacı ötekilerden evvel karşıladı:

— Müsü müsü, ben buradayım!. Gene Boğaziçine mi gideceksin? Ben götüreyim... Merak etme, beygirlerden o solucanı dehledim, yerine ceylân gibisini aldım. Faytonun makaslarını, dingillerini de tamir ettirdim...

Corci bindi arabaya. Nerede geçen seferki gidişi, nerede şimdiki? O zaman neşe ve neşat için de; arapça mavallar, şarkılar, fransızca romanslar, operalar terennümdeyken şimdi sanki cenazeden dönüyor; ruhunu yas, matem bürümüş...

Venüsünden bu ihaneti, bu kancıklığı, bu (friponnerie) yi umar mıydı ki?.. Mükemmel mantara bastırdı, öyle bir sattı ki..

Hani kayık yarışına gidecekler. Güya yarışanları yakından seyretmek için ta Yeniköyden Modaya sandal götürdülerdi.. Hepsi de hile, (intrigue).

Sulu arabacının çenesi de durmuyor mu durmuyor:

— Pardon müsü, kusura bakma, lâf aramızda. Senin bir şeye canın sıkılmış olacak. Keyfi yerinde zatlardandın. Tatlı tatlı söylerdin, şevkli şevkli gülerdin; aşka gelir, frenkçe türküler falan da geçerdin.

Bastıbacakta cevap yok. Ağız açıp bir kelime söylemeğe takati kalmamış, cevap yetiştirecek sıra mı?.

İki üç dakika geçmeden arabacı yine hitapta:

— Seni efkârlı görüyorum. Sormak ayıp olmasın ama nen var müsücüğüm?. Vakıa karışmak bana düşmez. Pek şen, hovarda, tam erkek müsülerdendin de.. Bu fani dünyada gam, kasavet çekmeğe değmez... Sat anasını be gözüm!.. Candan candan konuşalım; okuyalım, türkü çığıralım; geçenki gidişimizde ne şenlikli idik!..

Corci yine cevap vermiyor. Biraz geçer geçmez, geveze arabacı yine atılmada:

— Taciz ediyorum ve lâkin affet. Ayıp değil a, beni merak sardı bir kere.. Ecnebi kısmının bazı kibarları, kalantorları kâğıt oyununa, mağıt oyununa düşkün olurlar.. Yani ya diyeceğim şu ki sen de Beyoğlunda Meyoğlunda, 31, pastıra,kılıç filân oynadın da fazla açılıp ziyanda mısın yoksa?.

Corci, artık cevap verdi:

— Hayır, o gibi şeylerle hiç alâkam yoktur. Hayatımda tecrübe etmiş değilim.

Beriki yüz buldu ya, yerinde bağdaşta, yana döndü. Bir kat daha şenli benlileşerek, yılışık yılışık girişti:

— Şimdi çaktım. Senin can sıkkınlığın kadın dalgasından olacak.

... i keşfetmiyor mu?.. Doğrusu da bu değil mi?..

Bu son söz bücürü hareketlendirmiş, konuşma ihtiyacını ayaklandırmıştı... İçini çekti ve biraz açtı:

— Evet, hakikate temas ettin. Bir kadın yüzünden müteellit yeis içindeyim. Fikren, ruhan, cismen perişan haldeyim..

Arabacı büsbütün yüzünü döndü; hattâ bacağının birini aşağı atarak, oturduğu yerde ata binmiş gibi bir vaziyet aldı:

— Demin (buyur müsü!) diye karşına geldiğim zaman halinden sırrını anlamıştım ama nemelâzım, belki sırasız düşer, ateşini bir de ben körüklemiş olmayım diye sustum.. Kâğıt oyunundan, mağıt oyunundan açışım lâf olsun diye idi..

Arabacının köylülerden olduğunu biliyoruz. Yine istimi üstünde olduğu da görülüyor.

— Kadın dediğimiz, uğruna can feda ettiğimiz bu Allahın kulları arasında ne boynu altında kalasılar vardır, sen bana sor onu!. diye bir tutturdu, pir tutturdu:

Bir vakitler kaç takım atı, arabası varmış. Hepsi de Beyoğlunda Perapalas önündeki, Ağacamisindeki numarasız kiralık lar..

Birinden birini kendi koşmaz, sürücülere işletir, beşlik bank notları, sarı liraları cepleyip durarmuş.

Fesinde dopril püskül; sırtında frenkgömleği, kabuk gibi elbise, göğsünde altın saat köstek, belinde ipek trablus...

Lordlardan farksız. Tatar İbraam denince İstanbulda bir tane. Yakışıklıktan yana da eksikliği yok; hovarda mı da hovar.

Her akşam Galatadaki (Büyük Aynalı), (Küçük Aynalı), (Kuşlu) da; ondan sonracığıma da zevkinde, safasında..

Kemeraltı memeraltı, Arkadi markadi, Zürafa mürafa gibi ağalık taraflarda değil ha.. Yüksekkaldırımda; daha yukarılarda Timonide, Dervişte, Çiçekçide...

Lâfı uzatmasın, günün birinde Timonide Çakır Eleni denilen bir yosmaya sevdalanmış..

Para, pul kıtlığı mı var, çekmiş bir eve...

Dostunun bir dediği iki değil, her istediği tamam. Paskalyalarında, yortularında şapkalar, fistanlar, iskarpinler. Ayriyeten elmas küpe, bilezik, yüzük.

Şu da unutulmasın ki Çakır denilen mahlûk bulunmaz hint kumaşı da değil. Güzellik yanından geçmediği gibi sıska, marsığın biri..

Malûm a gönül bu; güllüğe de düşer, gübreliğe de. Böyle avuç avuç para yemeğe bangerlerın gücü yetmez. Arabalardan birini derken ikincisini, ardından üçüncüsünü satıp savmış..

Nihayet alçak karı kaçıp yine Timonideki eski yerine düşmez mi?..

Sen misin bu kahbeliği eden?. Bir gece bulut olup dayanmış kapıya. Camı, çerçeveyi aşağıya aldıktan sonra saldırmayı çekip dalmış içeri..

Devriye yetişip Galatasaray karakoluna tıkmışlar; arkasından bir buçuk sene de Mehterhanede yatmış ama gam yememiş.

Çakırın bir yanağını ikiye bölmüş, ev sahibi mamayı, uşağı da bir kaç yerlerinden hacamatlamış, hıncını almışmış.

O gün bugün de meteliksiz, ip ip Allah sivri külâh, ondalıkla sürücülükte..

O gece de mehtapsızdı, fakat gökyüzü pek zifirî karanlık değil, pırıl pırıl yıldızlı. Havada da durgunluk, bunaltıcı sıcaklık yok.

Zincirlikuyu karakoluna yaklaşıyorlardı. Artalık teptenha..Esasen gündüzleri ve akşamları bile o yol gayet az işlerdi. Tek tük gelip geçenlerin hepsi ya Avrupalı, ya da ecnebi tebaası tatlısu frengi.

Beylerden, paşalardan, Osmanlı tebaası hıristiyanlardan o caddede görünmek kimin haddi?

Karakoldan hemen bir bağırtı:

— Duuur!..

Yakalanır yakalanmaz doğru Beyoğlu mutasarrıflığına, yahut Beşiktaş muhafızlığına.

Artık ayıkla pirincin taşmı. Günlerce sıygaya çekildikten, anasından emdiği burnundan getirildikten sonra memuriyetinden azil, taşraya tayin, sürgüne sürülüp ikamet haritada yazılı.

Senelerce zaptiye nazırlığı eden, ezheri cihet itimadı şahaneye mazhar olan zatlardan biri, bir akşam aklına esip Büyükderedeki yalınsına karadan atla gidecek olmuş.. Yaveri, çavuşu filân da beraberinde.

(Devamı var)

— Jak para çantanı düşürd ün...

— Aldırma.. Hava çok sıcak, şimdi eğilemem... Gazeteye bir ilân veririz..

Radyo ve Tiyatro

13 - 7 - 939 Perşembe

12.30: Program. 12.35: Türk müziği: 1 — . . . . - Muhayyer peşrvi. 2 — Sadttin Kaynak — Muhayyer şarkı: Seni ey dil. 3 — Sadettin Kaynak — Muhayyer şarkı: Adına and içerim. 4 — . . . - Ut taksimi. 5 — Lem'i — Uşşak şarkı: Ruhunda buldum. 6 — Lemi — Uşşak şarkı: Neler çektim neler canan. 13: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 — 14: Müzik (Karışık prokram — Pl.) 19: Program. 19.05: Müzik (Melodiler — Pl.) 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20: Memleket saat âyarı, ajans, ve meteoroloji haberleri. 20.15: Konuşma (Ziraat saati 20.30: Türk müziği (Halk türküleri) 20.50:Türk müziği 1—Osmanbey Hüzzam şarkı: Neşeyabı lûtfun olsun .2 — İshak Varan - Hüzzam şarkı; Bilmem ben de nsaıl düştüm. 3 — Ahmet Rasim - Segâh şarkı: Benim sen nemsin ey dilber. 4 — ..... - Ayaş halk türküsü Ayva çiçek açmış yaz mı. 5 — ...... - Mahur türkü: Tepeler tepeler. 21,10 Konuşma. 21,25: Neşeli plâklar - R. 21,30 Müzik (Schumann - Piano konsertosu, çalan Alfred Cortot - Pl.) 22: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — Franz Liszt - İkinci Macar rapsodisi. 2 — Hanns Löhr - Büyük Vals. 3 — Tchaikovsky - Hazin şarkı opus. 40 No. 2. 4 — J. Brahms - Macar dansı No. 17. 5 — Knudage Riisager - Bir entermezzo. 6 — Rubinstein - Kostümlü balo süitinden Napoli balıkçıları. 7 — Hanşchmann - Andalusia (İspanyol valsi.) 8 — Lautenschger - Yıldızlara doğru (fantezi.) 9 — Hanns Löhr - Düğün marşı. 23: Son ajans haberleri. Ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat). 23.30: Müzik (Caz band - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

14 - 7 - 939 Cuma

12,30: Program. 12,35: Türk müziği - Pl. 13. Memleket saat âyarı, ajans ve meteorolojiha - berleri. 13,15: - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 19: Program. 19,05: Müzik (Wagner Meistersinger operasının uvertürü - Pl.) 19,15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15: Konuşma (Haftalık spor servisi.) 20,30: Türk müziği (Saz eserleri ve muhtelif şarkılar.) 1 — Mahmut Celâlettin paşa - Hüzzam şarkı: Kerem eyle mestane. 2 — Lemi - Suzinâk şarkı: Yeter hicranlı sözler. 3 — Lemi - Hicazkâr şarkı: Son aşkımı canlandıran. 4 — Lemi - Rast şarkı: Yok mu cana âşıka hiç mürvetin. 5 — Mehmet Nasib Rast şarkı: Öyle yaktın ki beni. 21,10: Konuşma. 21,25: Neşeli plâklar - R. 21,30: Müzik (Radyo Orkestrası - Şef: Praeturius.) 1 — Haydn: Senfoni sol majör, Nr. 100. 2 — Adam - "Sij,etais Rei,, operasından uvertür. 3 — Joh. Strauss: Kayzer valsi. 22,30 Müzik (Opera aryaları - Pl.) 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat) 23,20 Müzik (Caz band - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

Yabancı Radyolardan Seçilmiş Parçalar

Program Türkiye saati ile ve öğleden sonraki saat olarak verilmiştir:

OPERALAR VE SENFONİ KONSERLERİ

9.15	Frankfurt: 8 inci senfoni; Londra uvertürü (Beethoven)
9.30	Eyfel kulesi: "Leonora" (Gaveaux).
10.	Roma grupu: "Turandot" (Puccini).

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER

6.35	Paris (PTT): Org konseri.
7.	Viyana: Kuintet.
7.10	Varşova: Haydn'dan ve Griegden kuartetler.
8.15	Berlin: Mozart.
9.	Londra (R.): Mozart.
11.	Budapeşte: Triyo.
11.20	Berlin (Uzun D.): Keman, piyano.
11.20	Münih: Sekstet (Brahms).
12.15	Varşova: Leh musikisi.

HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER

8.	Münih: Macar ve Alman musikisi.
8.45	Varşova: Hafif orkestra.
9.	Bükreş: Alman musikisi.
9.15	Saarbrücken ves.: Hafif musiki.
10.	Kolonya: Halk programı.
10.	Istokholm: Halk programı.
10.	Torino grupu: "Melodi ve Ritm".
11.30	Birçok Alman istasyonları: Halk havaları ve hafif parçalar.
12.	Budapeşte: Çigan orkestrası.
12.	Prağ: Çek musikisi.

Günün Meseleleri:

Memleketimizin dört bir tarafı deniz olduğu halde

Yüzme bilmiyoruz

Boğulanların önüne geçmek için alınacak tetbirlerden biri:

Çocuk limanları tesis etmek

Deniz mevsimile beraber her sene boğulma hâdiseleri de başlar. Gün geçmez ki İstanbulda bir boğulma vakası işitilmesin! Alâkadarlar ve belediye denize girilen yerlerde bir çok tedbirler alırlar, kurtama sandalları, hattâ motörleri hazır bulundururlar, fakat bunların hepsi bu müessif vakalara mani olamaz.

Acaba bu hâdiselerin çokluğu nedendir? Bunun cevabı basit: Yüzme bilmiyoruz!. Gazetelerde boğulma vakalarını okurken görüyoruz ki; kurbanların hepsi yüzme bilmedikleri için boğulmuşlardır. Bu vakaların hemen ekserisinin plâjlarda oluşu, kurtarma tesisatile bu işin önüne geçilemiyeceğini gösterir! Şu halde ya halkı denize girmekten menetmeli; yahut herkesin daha küçük - ten yüzme öğrenmesini temin eylemeli.

Bunlardan birincisi tabiî hem mümkün değil, hem de mantıksızdır!Memleketimizin her tarafını çeviren denizden bilâkis herkesi istifadeye teşvik lâzım gelir! Sadece bu nasıl yapılmalıdır.? Kendisile görüştüğümüz mütehassıs bir denizci bakınız ne diyor:

"— Bugün memleketimizin her tarafı denizle çevrili olduğu halde sahillerde dahi yüzme bilenlere pek az rastgelirsiniz? Halbuki bir çok kara memleketlerinde halkın ekserisi yüzme bilir. Bir çok denizi bulunmıyan Avrupa memleketlerinde belediyeler, yahut su klüpleri büyük havuzlar yaptırmışlardır, halka burada yüzme öğretirler. Bir çok denizle çevrili memleketlerde de yüzme mektepleri vardır. Bilhassa her plâjda hususî yüzme muallimleri bulunur. Bunlar yüzme bilmeyenlere en basit bir şekilde ve kısa bir zamanda yüzme öğretir!

Halbuki bizim memlekette bu tamamen tesadüfî ve meraka bırakılmıştır. Bazı kimseler kendi kendilerine öğrenmeğe çalışırlar; bazıları da tesadüfen yüzme bilen bir tanıdıkları varsa yüzmeye alışabilirler. Fakat bizim gibi bir sahil memleketinde bir kaç kişinin değil bilhassa sahilde oturan herkesin yüzme öğrenmesi lâzımdır. Bir çok kimseler yüzme bilmediklerinden ve yüzme öğrenemediklerinden denize bile girmekten korkarlar, hulâsa olarak bizde yüzme bilmiyenlerin çok oluşu, öğrenme imkânlarının bulunmayışından ileri gelmektedir. Hiç olmazsa bundan sonra bu imkânlar temin edilmelidir. Bu işle denizciliğe çok ehemmiyet veren bir umum müdüre malik bulunan Beden Terbiyesi teşkilâtı meşgul olursa kısa bir zamanda müsbet neticeler alınabilir. Yapılacak teşkilât basittir. Sahillerde imkân görülen yerlerde havuzlar yapmak, bunlar olmadığı takdirde plâj ve deniz hamamlarında yüzme öğreten hocalar temin etmek!

Plâjlarda bulunacak yüzme muallimleri hem halka yüzme öğretirler, hem de birer kurtarıcı vazifesini görürler. Avrupa plâjlarında tehlikeye düşenleri kurtarmak için tutulan iyi yüzücüler gibi bizde de bu muallimler aynı vazifeyi görebilir.

BUNDAN BAŞKA DAHA NE YAPILABİLİR?

Fakar bundan başka halkın denize girmesini temin edecek yerler de lâzımdır. Bugün bizdeki deniz hamamları ve plâjları halkın deniz gibi bir tabiat zenginliğinden istifadesine yarıyacak vaziyete değildir. Hepsi birer lüks ve eğlence mahalli olmuştur. Bu yüzden ancak zengin kimseler buralara gidebiliyorlar. Asıl halk kütlesi bu plâjlara sarfedecek paraları olmadığından denizden istifade edememektedir. Bilhassa bizdeki plâj ve deniz hamamlarının mahdut bir kaç mıntakada oluşu da halkı plâj parasından başka bir de vesaiti nakliye masrafı ödemeğe mecbur bırakmaktadır.

Meselâ Beşiktaşta oturan bir kimse yanı başında deniz olduğu halde bir plâj ve hamam olması yüzünden denizden istifade edemez. Yahut bir banyo için bir gününü kaybettikten başka mühim miktarda da para harcamağa mecbur kalır. Alâkadarların yegâne yapacakları şey deniz sahili olan her yere küçük büyük deniz hamamı inşa etmek olmalıdır. Buraları hususî ellere bırakılmamalı ve belediye tarafından işletilerek halkın kolayca ve ucuzca denizden istifadesi temin edilmelidir. Bunlar temin edilince buralara yüzme muallimleri tahsisi kolaydır. Birçok gençlerimizin bu vazifeyi seve seve yapacakları şüphesizdir. Yüzme öğretme işi ne de bilhassa küçük çocuklardan başlamalıdır. Çünkü çocuklar büyüklerden daha çabuk yüzme öğrenirler. Küçüklere yüzme öğretmek için ilk mektep talebelerine mahsus kurulan kamplardan istifade kabildir. Küçükler kamplarda bulunacak yüzme hocaları tarafından 10—15 günde mükemmel yüzmeye alıştırılabilirler.

Yukarıdaki tedbirleri almak her tarafı suyla çevrili olan memleketimizdeki alâkadarlar için vatanî bir hizmettir. Sıhhat için çok lüzumlu olan denizden istifadeyi bir an evvel ne olursa olsun temin etmeliyiz.,,

Bir sivri akıllının maceraları:

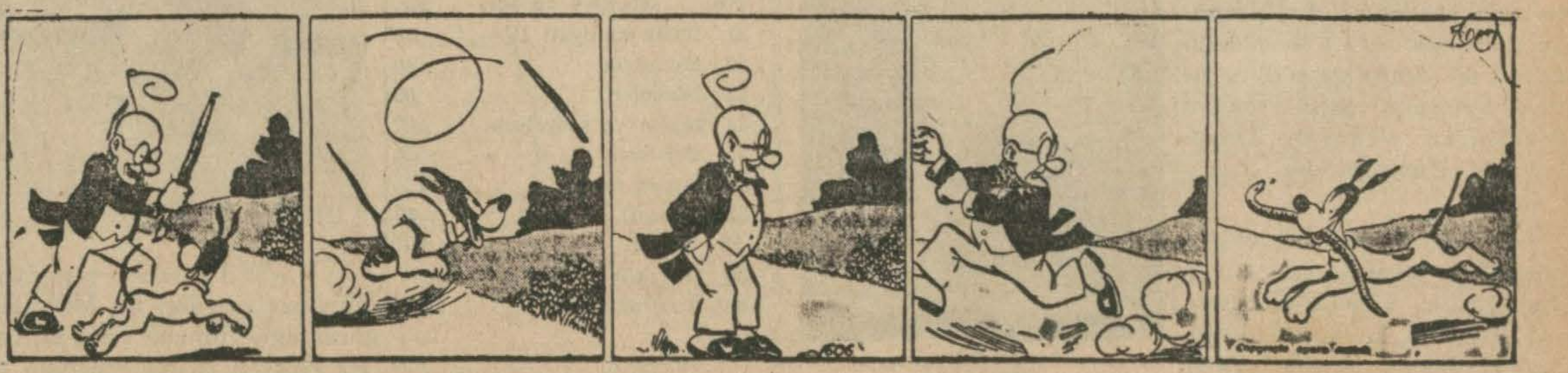

Gardenbar geceleri: 5

Polyakovanın siyah renkli odasında bir hafta

Perdeler, kanepeler, divanlar herşey siyah

Polyakova odaya girince soyundu, pijamasını giydi; sonra...

Gardenbarın eski dansözlerinden Rakos Rakovski

O zamanlar, bende garip bir âdet peyda olmuştu. Yazılarımı, ancak, Gardenbarın, üst localarından en üstünde, sağda, sahneye yapışık olan tarafta, ve gürültü içinde yazabilirdim. Kendimi, orada yalnız hissederdim. Haricî âlemin gürültüsü, benim içimde duyduğum patırdı ile başabaş gelir, bir nevi sükûta varırdım. Her halde "Beaudelaire" nin "kalabalık içinde bir yalnızlık banyosu" almak için bovlevard'lara çıkışı da böyle bir histen doğma olsa gerek.

Mazlumidis - Kirpit maçından on beş, yirmi gün kadar sonra, bir gece, locamda, oturmuş yazı yazarken, yanıma, Cemî geldi.

Yüzünde, El Greco'nun resimlerindeki başlarda görülen süzgünlük ve balmumuluk vardı.

Onunla pek tanışmazdık. İsmini bile sonradan öğrenmiştim. Fakat bazı insanlar vardır ki, onlar arasında, dostluk ve tanışma denilen hâdisenin tekevvünü ve ebedileşmesi için, iki saniye kâfidir. Bazıları da vardır ki; senelerce tanıştığınız ve dost telakki ettiğiniz halde, sizi, günün birinde, en adî düşmanın yapamıyacağı kadar şiddetle, kahbelikle ve en aziz yerinizden vurur.

Cemî, locamdan içeri girip de karşıma oturunca, onunla dost oluvermiştik.

Yüzüne baktım. Sordum:

— Bu ne hal?

Boğuk bir sesle:

— Ne olacak? dedi, Allahın belâsı bir hatuna çattık. Beni bitirdi; bir haftadır da kapattı.

Ve hikâyesini ,anlattı.

Maçta, Mazlumidisin dalavirelerinden Polyakova da nefret etmiş ve Cemî ile beraber o da, feryada başlamış. Bir aralık, bu müşterek nefret ile olduğu kadar, iki tarafın da cazibesi ile elleri birleşmiş, maçın sonunu beklemeden çıkmışlar, Polyakovanın evine gitmişler.

Cemî:

— Ben, diyordu, böyle yer görmedim. Mezarlık gibi. Bir odaya girdik. Her taraf simsiyah. Perdeler, kanapeler, divanlar siyahlarla örtülü. Yatak çarşafları bile. İçeri girince, Polyakova soyundu, siyah pijamalar giyindi, bana da giydirdi. Sonra, küçük bir pudra kutusu çıkardı, içinden beyaz bir toz aldı, koklamağa başladı. Anladım.

Kokain.. Hayatımda koklamamıştım. Bana da verdi. Dayan Cemî!... dedim.. Çektim. Sorma birader, bir hafiflik.. Bir hafiflik... Bu minval üzere, bir, iki, üç.. Dört gün devam ettik Akşamları, beni bırakıyor, kapıyı üzerimden kilitliyor, gelip burada numarasını yapıyor, hemen dönüyordu.

Birkaç defa canım sıkıldı, kapıyı zorlayım dedim, kadına ayıp olacak. Öyle ya... Benden bir istediği yok. Her halde hoşuna da gidiyorum ki böyle yapıyor. Ama, dün akşam canıma tak dedi. Dayandım. Hiç olmaz-

Süz Riyan

sa beraber çıkalım ddeim. Evvelâ mırın kırın etti. Sonra razı oldu. Şimdi, akşamları beraber çıkıyoruz. Dün akşam, şöyle eve kadar bir uzandım, elbiselerimi değiştirdim. Bu akşam da buraya geldim.

Aşağıda pistte Polyakova numarasını yapıyor, tülleri içinde, ayaklarının ucunda dönerek, gayri beşerî ve harikulâde hareketlerle dansediyor, endişeli bakışlariyle de, etrafta Cemî'yi arıyordu. Bi raralık, locada, onu gördü, yüzünde, belirsiz bir memnuniyet tebessümü oldu.

Fakat tam o esnada, Gardenden içeri Mazlumidis girmiş idi.

Cemî, benimle görüşmekte devam ettiği için onu görmedi. Ben de bir şey söylemedim.

Polyakova numarasını bitirdi, çekildi. Gelip Cemî'yi, locadan alacakmış. Bekledik. On beş dakika sonra, dışarda, hararetli bir konuşma duyduk. Cemî şöyle başını uzattı, baktı. Renginin sarardığını gördüm. Ben de baktım. Mazlumidis Polyakovanın kürkünden tutmuş, ona, tehditkâr, bir şeyler söylüyordu.

Cemî yerinden ok gibi fırladı. Dur demeğe vakıt kalmadan, dışarda, tabanca patlar gibi bir ses duydum. Merak etmeyiniz. Bu tabanca değildi. Mazlumidisin suratında şaklayan bir usturuplu tokattı.

Sonra.... Sonra, Mazlumidis yerden kalkarken, iki âşığın kolkola, merdivenlerden indiğini gördüm.

(Devamı var)

Vakıt Kitapevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	31-40 4 cü seri	Kr.
31	Rasin külliyatı IV	60
32	Metafizik	40
33	İskender	60
34	Kadın ve sosyalizm	100
35	Demokrit	25
36	Dinler tarihi	125
37	Filozofi ve sanat	40
38	Etika	100
39	Heraklit	25
40	Ruhî mucizeler	75
		650

SPOR

Otomobil

Fransa büyük mükâfatı

Reyms, (A.A.) — Burada yapılmakta olan enternasyonal otomobil yarışları büyük Fransa mükâfatını eski Alman şampiyonlarımdan Hermann Müller kazanmıştır.

Büyük mükâfat Fransanın 33 üncü büyük mükâfatıdır. Hermann Müller 400 kilometrelik bu büyük yarışa saatte vasatî 169, 380 kilometrelik bir sürat temin etmeğe muvaffak olmuştur. Keza Auto Union otomobili ile yarışa girmiş olan Avrupa motosiklet yarışı şampiyonu Georg Meyer ikinciliği almıştır.

Talbot otomobili ile yarışa giren Fransız Le Beuge, yarışın üçüncüsü turundan sonra, üçüncü yeri tutmuştur.

Mercedes — Benz'in her üç otomobili de yarıştan çekilmiştir. Yarış başlar başlamaz, Auto — Union otomobilleri hareket eden Tazio Nuvoları ile Müller yıldırım süratiyle hemen başı tutmuşlardır. Fakat hemen arkalarından yetişen Menalang'a Mercedes — Benz yerlerini terketmişlerdir.

Meşhur koşucu Caracciola "Mercedes — Benz,, bir evin duvarına bindirmiş, fakat sakatlanmamıştır. Ancak yarışa devam edememiştir.

Birinci turda hücum ederek başı tutan koşucular gerek İtalyanları, gerek Fransız koşucuları bir tur farkla geride bırakmışlardır. Geçen yıl Fransa büyük mükâfatını kazanmış olan Brauchtisch'in otomobili "Mercedes — Benz,, birdenbire ateş aldığından, koşucu yarışı terketmiştir.

Ankarada Galatasarayın bir galebesi

Ankara (Hususî) Dün Galatasaraylılar Mamak'a giderek Maskespor futbol takımiyle bir maç yapmışlardır. Galatasaraylılar bu maçı Haşim ve Gündüzün yaptıkları birer sayı ile 2-0 kazanmışlardır. İkinci haftayım baştan başa Maskesporluların hakimiyeti altında geçtiği halde Galatasaray müdafaasının ve bilhassa kaleci Bedri'nin gayretleri, gol yapılmasına mani olmuştur. Bu haftayımda Maskesporlular, lehlerine verilen bir penaltıyı da kaçırmışlardır.

Ankara Halkevi yüzme müsabakalarında

Gençlerbirliği birinci oldu

Karşılaşma çok heyecanlı geçti ilk dafa su topu maçı da yapıldı

Ankara (Hususî) — Su sporları federasyonu tarafından hazırlanan program mucibince halkevi yüzme müsabakaları pazar günü Karadeniz havuzunda yapıldı.

Çok heyecanlı geçen karşılaşmaların teknik neticeleri şunlardır:

100 Metre serbest: Devlet konservatuvarından Ali Köpük 1.14 8-10 dakikada birinci, Gazi lisesinden Keşfi Tarhan ikinci, Gazi enstitüsünden Ertuğrul Taner üçüncü olmuşlardır.

100 Metre sırtüstü: Ankara Gücünden Kâmil İçli 1.33.5-10 dakikada birinci, Gençler Birliğinden Nâzım Altınkaya ikinci, Ankara Gücünden Halil İşlek üçüncü olmuşlardır.

200 metre kurbağalama: Gençler Birliğinden Semih Ulutürk 3.18.-10 dakikada birinci, Turhan Ogan ikinci, Güneşten Necdet Atakan üçüncü olmuşlardır.

400 metre serbest: Ankara Gücünden Hasan Ceylân 7.20 4-10 dakikada birinci, Gazi lisesinden Keşfi Tarlan ikinci, Ankara Gücünden Hasan Ceylân üçüncü olmuşlardır.

Atlamalar: Gençler Birliğinden Bülent Hasar birinci, Sami ikinci olmuşlardır.

50 metre serbest küçükler: 32.7-10 saniyede birinci Bülent Eken, ikinci Kâzım Küran, üçüncü Ödev gelmişlerdir.

Türk bayrak yarışı: Nâzım Yalçınkaya, Semih Ulutürk ve Cihat ve Nermiden mürekkep Gençler Birliği takımı birinci olmuşlardır.

Bunlardan başka Ankarada ilk olarak su topu maçı da yapıldı ve Ankara Gücü 4 — 3 galip geldi.

Müsabakalar sonunda Gençler Birliği 57 puvanla birinci, Ankara Gücü de 43 puvanla ikinci oldular. Karşılaşmaları takip eden Ankara Halkevi reisi ve İçel mebusu Ferit Celâl müsabakaların birincilerine mevud mükâfatı bizzat dağıttı.

Wimbledon tenis müsabakaları

Londra, (A.A.) — Vimbledon tenis müsabakalarında:

Riggs—Cooke çifti, Here—Vilde çiftini 6-3,3-6,6-3,9-7, Fabyan — Marble çifti Jacobs — Yorke çiftini 6-1,6-0. Riggs — Marble çifti, Vilde Brevn çiftini 9-7,6-1 yenmiştir.

Ankara tenis teşvik müsabakaları

Ankara mıntakası tenis teşvik müsabakalarına 19 Mayıs Stadı kordlarında başlanmıştır. Karşılaşmaların neticeleri şunlardır:

Orhan — Semih'e 6-2, 6-1 galip.

Orhan — Derviş'e 6-1, 6-1 galip.

Kerim — İ. H. Tekçe'ye (hükmen) galıp.

Derviş — Kerim'e 6-4, 8-6 galip.

Alâeddin — M. Özdeş'e 6-2, 6-2 galip.

Alâeddin Stritzel'e 6-3, 6-1, 6-3 galip.

Semih ve Mithat — A. Tandoğan ve Orhana 6-4, 6-3 galip.

Alâeddin ve Kerim Bükey — Bahadır ve Galip'e 6-2, 6-1 galip.

Alâeddin ve Kerim Bükey — Derviş ve Stritzel'e 6-2, 6-13 galip.

Orhan ve A. Tandoğan — K. Dalli ve F. Bozkuşa 6-0, 6-1 galip.

M. Enis ve M. Özdeş — K. Bükey ve Adalet'e 6-3, 10-8, 6-4 galip.

İ. Parkan ve Orhan — M. Kayaalp ve Alâeddin'e 6-2, galip.

Muhtelitte final oynanmış ve neticede J. Parken ve Orhan çifti — M. Enis ve M. Özdeş çiftine 6-3, 10-8 galip gelerek 1939 bölge birinciliğini kazanmışlardır.

Tek bayanlar arasında da yapılan final maçında J. Parkan Adalet'e 6-0, 6-3 galip gelerek bölge birinciliğini kazanmıştır.

Bugün saat 17,30 da Mithat Semih çifti ile Alâeddin — K. Bükey çifti arasında çift erkekler finali oynanacaktır. Yarın da Orhan ile Alâeddin ve A. Tandoğan'ın galibi aarsında tek erkekler finali yapılacak ve kazananlara kupa ve madalyalar verilecektir.

Heyecanlı bir tenis maçı

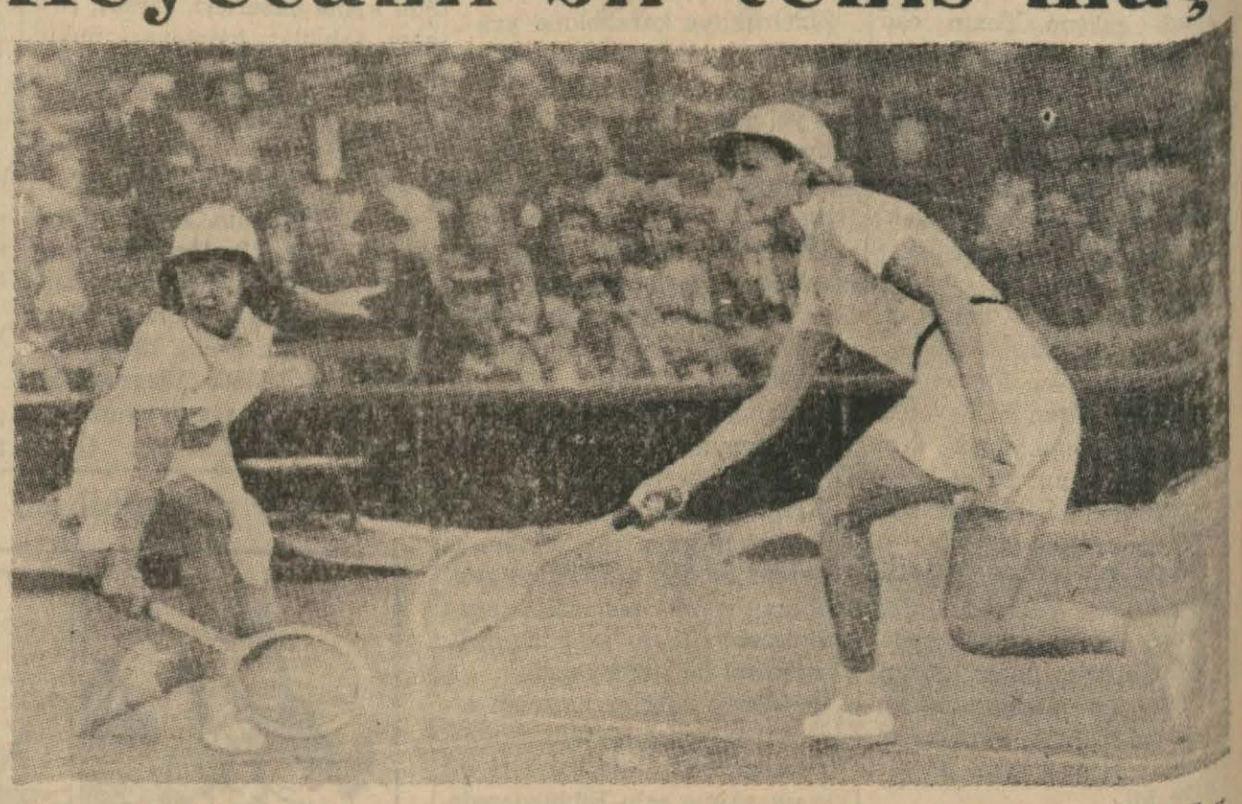

Vinbledon tenis şampiyonasının çift kadınlar arasındaki dömi final maçında Mis Kay Stammer (İngiliz) ile, Mis Alis Marble (Amerikan) karşı karşıya kalmışlar ve resimde görüldüğü gibi çok çetin bir maçtan sonra Mis Kay (İngiliz) ile arkadaşı, Mis Marble, Mister Fabyan çiftine mağlûp olmuştur.

Sayfayı yapan

Osman Cemal

Cehennemin dibi nerede?

Yasefaçi Özpapel) Cumartesi akşamı, işinden gücünden evine gayet yorgun gelmişti. Aksi gi. gi, o gün onun umduğu kadar da iş olmamıştı. Buna sebep te karı. sının o sabahki huysuzluğu idi.

Bundan dolayı bir taraftan yor gunluk, bir taraftan can sıkın . tısı ile yemeği bile iştahsız yedi.

Yemekten sonra Yasefaçinin yüzünden düşen sinek bin parça oluyordu. Karısı işin farkına var dığı için onu bir müddet, rahat . siz etmeyip kendi haline bıraktı. Fakin ertesi gün pazardı. Kadın düşün, çocuklar olsun yarın mut. laka gezmeğe gitmek isterlerdi. Sabahtan sonra, yani tam yatacak . ları zaman, kadın en küçük oğlu (Jak Özpapel) i kocasının yanı. na yolladı. Yasefaçi geceliğini giymiş, tam yatağa uzanacağı sı. rada küçük Jak güler yüzle ona sordu:

— Baba, yarın pazar... Bizi nereye yötüreceksin?

Yasefaçi çocuğun yüzüne bile bakmadan cevap verdi:

— Elinin körüne!

— Elinin körü nerede?

— Cehennemin dibinde?

— Cehenemin dibi nerede, Bo. ğaziçinde mi, yoksam Adalarda mı?

— Yit annene sor, o bilir nere. de olduğunu!

Çocuk ters yüzüne dönüp ana. sına koştu:

— Anne be!

— Ne var, çabuk soylee!

— Elinin körü nerede?

Kadın vaziyeti kavradığı için şimdi o da ters cevap verdi:

— Cehennemin dibinde!

— Cehennemin dibi nerede?

— Ne bileyim ben, yit babana sor, o bilir!

Jak, tekrar babasına gitti:

— Baba!

— Karın ağrısı, ne var?

— Annem söyledi ki cehenne . min dibi nerededir? Yit bana sor, o bilir!

Bu sefer Yasefaçi büsbütün hiddetlenerek:

— Haydi oradan be, dedi, yu. murcak oğlu yumurcak! Orası kendisinin öz memleketi, öz va. tanı... Eninde de, sonunda da o. nun yideceği yerin nerede oldu . ğunu o bilmezse ben nereden bi. leceğim?

Osman Cemal

Reklâm:

Yeni ıtriyat mağazası

Bayan hemşirelerime yaz . lık bir cemile olmak üzere bu kere, Sirkecide yepyeni bir ıtriyat mağazası açtım. Yeni açılan bu mağazamızda bil. hassa mevsime mahsus ağaç çileği, karadut ve gayet ne . fîs Mustabey armudu kolon. yalarile halis yerli domates. ten yapılmış en tabiî rujlar vardır. Mağazamızın hususî olarak yaptırdığı yeşil dol . malık biber esansı ise bir şah eserdir.

Bütün bayanların mevsim geçmeden bir defa olsun ma. ğazamıza uğramalarını can ve gönülden tavsiye ederim.

Sirkecide tramvay yolunda yeni açılan Yeni Itriyat Mağa. zası sahibi:

Suat Derviş

Mihver devletleri faaliyette!

Şimdi de Groenlandı kandırmak istiyorlar!

Bulgaristanı dahi kandırmaya muvaffak olamıyan mihverciler şimdi kendilerine açık denizler. de yardımcı olmak üzere (Groen. land) lılar nezdinde mühim siya. sî teşebbüslere başlamışlardır. Bunun için İtalyanın en meşhur politika adamlarından biri bu . günlerde tayyare ile (Groenland) adasına gidip Eskimoların da mihvere girmelerine çalışacak . tır.

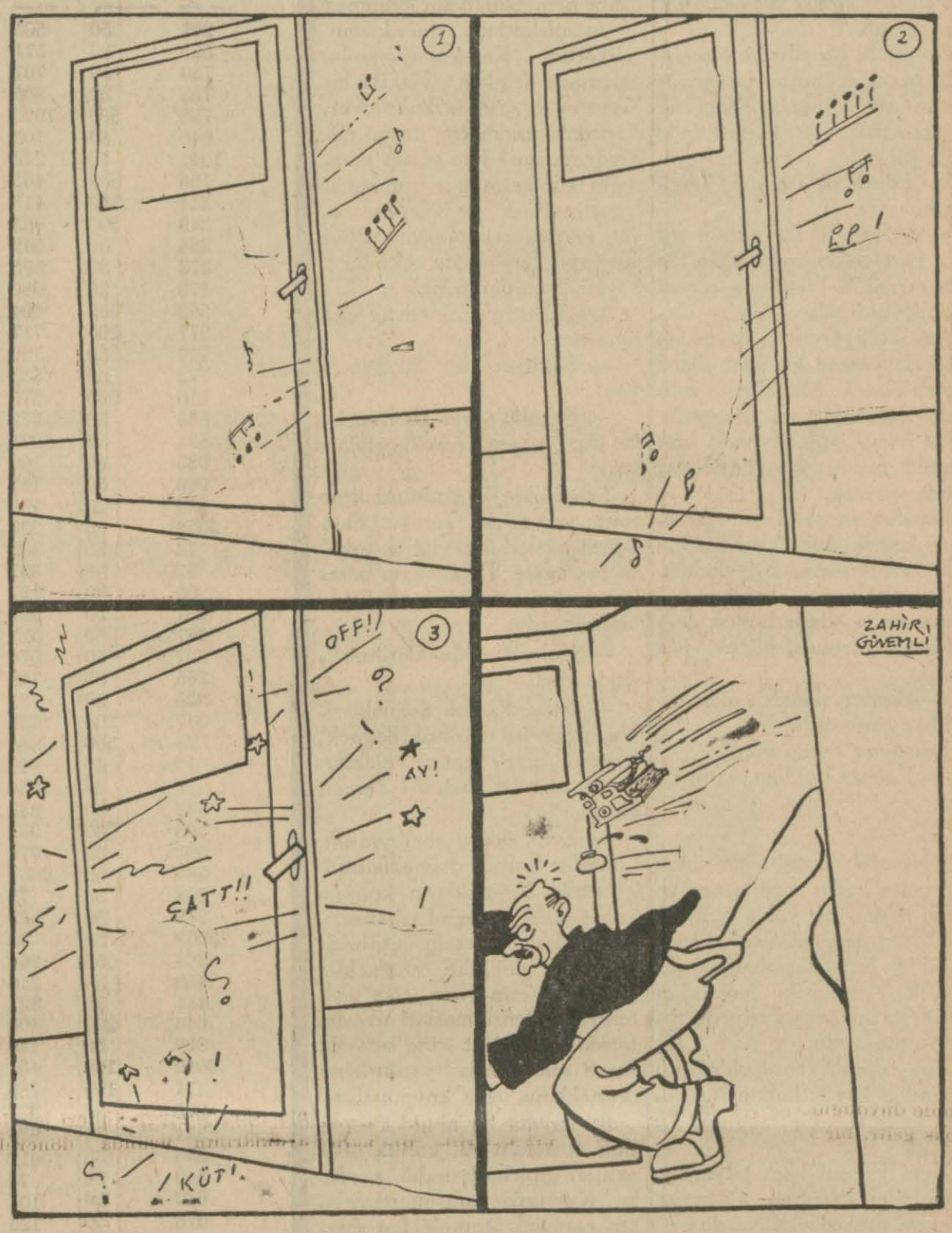

Bayan M. daktilo

Bir şikâyet

Şu aşağıdaki şikâyetimin muh terem gazetenizle neşrini hürmet derimle rica eylerim:

Geçende yedi yüz kilo kömür aldım ,hep toz, toprak, marsık ve mangoz çıktı. Ertesi gün beş çeki odun aldım, hep gürgen ve yaş çıktı. Daha ertesi gün elbiselik bir kumaş aldım, çürük çıktı. Da. ha ertesi gün üç çift kadın çora. ba aldım. Bizim bayan daha bun. lardan birini giyerken iplik iplik söküldü. En sonra kendime bir is. karpin aldım ve bunları ayağıma geçirdiğimin ikinci günü kenarla. rından patladı. Çünkü oralarda sahtelik kaçığı varmış. İşte bütün bu haller için merciinin nazarı dikkatini celbetmenizi dilerim.

Adresayda: Mehmet Ali Açıkgöz

Bize kalırsa siz biraz daha sab. redip bu şikâyetlerinizi her yıl sonunda ve bir tomar halinde bi. ze gönderirseniz biz de ona hu. susî bir sayfa tahsis edip hepsi. ni birden ayrı ayrı neşrederiz.

Oduncunun yemini

Bay Bohoraçi, Fenerde odun tüccarı Bay Simonun deposuna girdi, Simona sordu:

— Usta, kaça odunun çekisi?

— İki yüz yetmiş beşe!

— Çok pahalı be!

— Ama halis meşe!

— Meşeye pek benzemiyor...

— Vallahi, halis meşe diyorum sana be adam!

— Yalan yere yemin etme, yu. naha yirersin!

— Neden günaha girer mişim!

— Çünkü ben halis meşe değ. lim, sen karşımdakine iyi bak!

Sivrisinekler

İki ihtiyar sinek ilkbaharda biribirlerine tesadüf ederek dert. leştiler. Birisi sordu:

— Kışı nasıl geçirdin?.

— Çok fena.. Eski bir duvar saatinin içine girmiştim, gürül . tüden gözümü kapamak nasip ol. madı. Sen kışı nasıl geçirdin?

Öndeki — Şu Neclâ ne alık kızdır, ilk gözağrımın bir bogsör olduğunu söyledim. Hemen inandı..

Arkadaki — Ne şaşıyorsun a yol, buna kim olsainanır..

Fransız fıkrası

Mariyüs ve Oliv bir arazi ihti. lâfından dolayı mahkemeye düş . müşlerdi. Kararın verilmesinden bir gün evvel Mariyüs avukatına gitti:

— Karar yarın veriliyor. Hâ. kime nasıl bir hediye götürsem acaba?

Avukat itiraz etti:

— Sakın hediye falan gönder. meyin. Kanun nazarında bu suç. tur. Aynı zamanda hâkimde se . nin haksız olduğun kanaatini u . yandırır.

Ertesi günü mahkeme kararını bildirdi. Mariyüs kazanmış, Oliv kaybetmişti.

Mariyüs, sevinç içinde avuka. tını buldu:

— Hediyenin tesirini gördünüz mü?

Avukat şaştı:

— Hâkime hediye mi gönder . miştin.?

— Evet.. Fakat kutunun içine Olivin kartını koymuştum.

Adadan ve Modadan sonra

İstanbul tapu dairesinin genç kâtiplerinden Hüseyin Rüştüyü, âmiri, kendi odasına çağırıp ona sordu:

— Sen evvelki pazar nereye gittin?

Hüseyin Rüştü cevap verdi:

— Adaya!

— Ya geçen pazar?

— Modaya!

Âmir, bu sefer merkezden gel. miş olan bir emirnayi uzatarak;

— Bu hafta da dedi gidersin Dadaya!

Genç kâtip, bir de emirnameyi okuyunca kendisinin (Daday) kazasına tapu memuru tayin edil miş olduğunu gördü ve yarı gü. lümseyerek mırıldandı:

— Adaya... Modaya... Dadaya...

Sonra ilâve etti :

— Tevekkeli çağırmamış Bay mümeyyiz beni bu odaya!

Yasemin girdi suya

— NURULLAH ATACA —

Yasemin girdi suya,
Ister ki tenin yuya..

Yasemin çıktı sudan,
Ne çabuk bıktı sudan,
Kardan beyaz vücudu
Daha ılıktı sudan!

Bu suyu Leylâ içti,
Belki Süheylâ içti..
Zavallı Mecnun ise
Yandı, vaveylâ içti!

Bu suyu içen kızlar,
Fesliyen biçen kızlar,

Ol tenini yumadan,
Su boğuldu kokuya!

— LÂÜDRÎ! —

Henüz kasım gelmeden
Kalplerden göçen kızlar!

Yolunuz açık olsun,
Gönlünüz saçık olsun,
Saçınız lüle lüle,
Aklınız kaçık olsun!

Mecnune dönün siz de,
Aşkla dövünün siz de,
Yanın, tutuşun, fakat
Acırım: sönün siz de!

— Kaygısız Aptal —

Bayatiden bir gazel!

Bizim sürtük hizmetçi, hop evde, hop kapıda,
Bir kıyak pazardır ki geçirdik Topkapıda!
Keyfeyledik, zevkettik, safa sürdük bal gibi,
Emrimize alesta durdu (Zenop) kapıda!

Mezeler tempo tuttu carmakcura uşşaktan,
Şeftaliye yan baktı yumurta lop kapıda!
Bir de ne görsek bayım, balıkçı deli Haçik:
Gün batarken bir küfe armutla cop kapıda!

Bay Horene okuttuk bayatiden bir gazel,
Yanık yanık ut çaldı şişman Agop kapıda.
Bir aralık coşup ta şöyle bir ah çektimse:
Gelen geçen şaşırdı, dertop oldu kapıda!

Heyecanlı Zabıta Romanı

S. O. S

İngilizceden Çeviren : H. MUNİR

— 33 —

Ferrari bundan sonra pencereyi açtı ve koltuk değneklerini sokağa attı.

Otomatik bir surette otomobilin peşinden koşan Lessinger şeytanî bir gülümseyişle güldü ve yere fırlatılan koltuk değneklerini aldı.

Ve felsefî bir eda ile kendi kendine:

— İşte, dedi. Bir günün sonu... Bize de düşen bu oldu. Bu Luk Arnold'a doğrusu acıyorum. Çünkü âkıbetinin ne olacağını biliyorum. Maamafih belki de memleket için daha hayırlı olacak. Muhakeme zahmeti çekilmiyecek. Sonunda cellat ücreti ödenmiyecek. Luk Arnold canını bu haydutlar elinde verecek.

Bundan sonra Lessinger elinde koltuk değnekleri olduğu halde memnunane eve döndü.

Serpolet onu bekliyordu. Lessinger'in elinde koltuk değneklerini görünce, gözleri dört açıldı.

— Bunları nereden aldın?

Diye soruyordu.

Lessinger cevap verdi:

— Kelepir buldum, satın aldım.

. . . . . .

Otomobil Londradan otuz kilometre kadar uzaklaşmış ve şimdi tenha bir yolda gidiyordu. Vakıt gece yarısından sonra iki idi. Katil hapishane kaçağı Luk Arnold iki haydudun ortasında sıkışmış vaziyette titriyip duruyordu.

Zira isminin Toni olduğunu öğrendiği haydutlardan biri, onun şakağına bir tabanca dayamıştı.

Toni Ferrari hem tabancayı Arnold'un şakağına dayamış, hem de şunları söylüyordu:

— Buraya bak herif! Senden çektiğimiz yetişir. Sen şimdi bizi blöf yapıyor sanırsın. Fakat ben, blöf nedir bilinmez bir memleketten, Amerikadan geliyorum. Kendini iyi kolla. Sinemada değilsin. Hakikî bir gangster karşısında bulunuyor. Karşıdaki kilometre taşını görüyor musun? İşte görüp göreceğin kilometre taşı bundan ibarettir. Eğer dediklerime cevap vermiyecek olursan öbür dünyayı boyladığın gündür... Söyle. Elmaslar nerede?.

Arnold titreyerek cevap veriyordu:

— Söyliyeceğim. Söyliyeceğim!

— Pekâlâ. Öyle ise söyle. Ne duruyorsun? Nerede elmaslar..

Arnold bir iki yutkunduktan sonra yan gözle Toniye baktı. Sonra gözlerini çevirerek arkadaşına baktı. Tabancanın namlısını soğuk soğuk şakağında hissediyordu.

— Koltuk değneklerimin içinde, dedi.

— Ne?.. Koltuk değneklerinin içinde mi? Koltuk değneklerinin içinde nasıl olabilir. Haydi ulan! Çabuk ol! Zaman azalıyor...

— Evet, doğru söylüyorum. Elmaslar koltuk değneklerinin içindedir. Değneklerin koltuğa isabet eden yerlerini çıkarınız. Değnekleri baş aşağı getiriniz. Elmaslar dökülür. Değnekler nerede? Verin bana. Ben göstereyim! Ben elmasları tıkırdamasın diye kâğıt içine sararak, sureti mahsusada yaptırdığım değneklerin içine koymuştum.

İki haydut bir müddet sonra Luk Arnold'u da, koltuk değnekleri gibi başlarından savdılar. Kurşunla kafasını parçalayıp cesedini otomobilden dışarı attılar.

(Devamı var)

BUGUNKU BULMACAMIZ

SOLDAN SAGA:

1 — Büyük deniz, 2 — Acımayan... Sonuna (ğ) ilâvesiyle bir cihet olur. 3 — Tarihî bir Yahudi.. Sanat. 4 — Yardımcı.. Tramvayın bir kısmı. 5 — Unun başka bir cinsi.. 6 — Zulüm eden.. 7 — Amut. 8 — Bir erkek ismi.. Nefer. 9 — Haber veren..

YUKARDAN AŞAGIYA:

1 — Amerikada bir vilâyet... Neşeli. 2 — Demirden mahfaza... Kısa zaman. 3 — Bir rakam.. Sual. 4 — Anne isteği. 5 — Bütünleme. 6 — Vilâyet.. Su. 7 — Anlaşma. 8 — Almanlara geçen bir vilâyet.. Erkek. 9 — Şarkı.. Sanat.

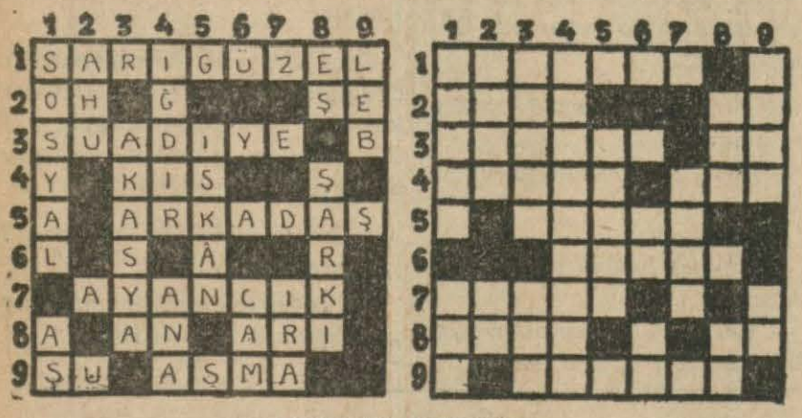

DUNKU MESELE

Prens madem ki uyumuş ve bir daha uyanmamıştır, şu halde rüya görmüş olduğunu nereden öğrenmişlerdir.

İşte hikâyenin imkânsız olan kısmı burasıdır.

BUGUNKU MESELE

Bedri, Hakkı, Naci, Ali ve Veli aynı kasabada oturmaktadırlar.. Beşi de şehirdeki baloya gitmek istemektedir. Bedrinin bir motosikleti vardır ve her seferde yanına bir kişi alabilir.. Diğer dördü içinde de yalnız Hakkı motosiklet kullanmasını bilmektedir.

Bazı sebeler dolayısiyle Naci, Hakkı veyahut Ali ile yalnız kalmak istemiyor.. Ali ise Veli ile yalnız kalamıyacağını söylüyor..

Bu şerait dahilinde beş gencin de kasabaya gidebilmeleri için motosikletin kaç sefer yapması ve her gidiş gelişte kimleri taşıması lâzımdır.

(Bu meselenin halledilmiş şeklini yarınki nüshamızda bulacaksınız.)

Tayyare Piyangosunun dünkü keşidesinde kazanan numaralar

No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira
201	50	505	500	998	50	227	50	22026	500	665	50	596	50
523	30	571	200	12056	50	263	50	160	30	744	30	669	100
730	50	707	50	84	500	301	30	186	30	825	50	692	100
783	50	895	100	252	50	320	200	271	30	862	10000	792	30
798	500	7020	30	278	200	350	30	351	30	28054	30	823	50
840	30	105	50	285	30	370	500	638	50	284	50	34013	30
1047	50	275	30	290	30	374	50	642	50	358	50000	144	50
166	500	402	50	317	500	401	30	677	30	378	30	215	200
344	30	413	200	358	200	469	30	810	50	381	50	224	30
349	500	468	30	453	50	572	100	822	50	436	500	456	30
368	30	549	50	553	200	775	30	823	30	481	500	474	30
373	30	595	500	638	30	892	30	995	50	493	30	497	200
478	20	680	500	642	50	913	30	23107	50	534	30	810	50
563	50	694	50	659	30	935	50	129	30	582	200	874	100
577	200	717	30	711	50	939	30	170	50	583	30	965	30
770	30	720	30	734	30	992	50	230	30	622	30	979	50
772	50	835	50	749	30	18096	50	237	50	29053	30	35163	100
816	500	879	30	768	30	110	30	306	30	102	30	195	30
856	30	973	30	878	50	233	50	348	30	114	30	211	500
881	50	8025	30	13064	30	377	30	372	50	379	50	213	30
935	30	60	50	159	30	380	50	400	50	440	30	303	30
960	50	161	50	222	30	494	500	409	100	446	50	311	50
994	30	164	30	227	100	519	30	415	30	472	30	343	30
2058	30	239	30	288	30	713	500	421	50	564	30	357	15000
74	50	303	50	486	50	746	30	535	30	584	500	456	100
82	50	332	30	610	30	753	50	542	30	598	50	604	500
93	30	427	200	704	30	781	30	573	30	676	50	712	30
157	50	454	30	899	500	904	30	693	500	717	50	749	30
161	50	615	30	922	30	912	30	751	100	727	30	767	50
207	50	674	30	962	50	936	500	776	50	743	100	962	500
265	30	748	30	14043	50	996	1000	807	500	747	30	36069	30
325	50	781	30	77	200	19021	50	24083	30	800	30	72	50
347	200	839	50	117	30	97	50	98	500	844	30	157	50
278	500	844	100	157	30	139	30	112	50	912	30	453	30
?	50	846	30	160	50	251	50	152	200	995	50	476	30
?7	30	854	50	211	50	532	30	250	100	30016	30	524	30
422	30	933	50	285	50	606	30	251	30	123	500	651	30
503	30	937	200	322	30	610	30	266	50	158	30	721	30
523	30	970	200	378	30	736	100	288	100	187	500	793	100
586	50	9067	50	562	200	781	30	358	30	84	30	856	50
608	30	71	50	567	30	824	500	589	30	357	50	940	30
779	50	89	200	577	30	864	50	714	30	363	100	37106	50
3059	50	93	30	677	100	931	500	819	100	399	30	171	50
388	50	264	50	812	30	964	500	25016	30	443	50	218	30
459	30	316	50	858	30	976	30	68	30	475	30	277	50
481	30	327	30	937	30	996	10000	243	100	554	100	367	30
666	200	404	30	982	200	20056	100	261	30	557	50	369	500
809	30	423	30	983	50	224	30	383	50	603	30	391	500
4089	100	454	30	989	100	241	100	513	50	638	100	423	30
171	100	786	30	15022	200	253	50	518	50	792	30	462	30
270	30	927	30	63	200	320	50	559	30	996	50	604	50
324	30	936	30	131	30	335	30	579	50	31005	50	686	50
536	30	10012	30	243	30	342	30	689	50	74	500	749	50
540	30	70	50	303	30	389	200	785	30	101	200	776	50
642	50	104	30	624	30	435	50	835	30	136	50	863	50
678	30	125	100	733	12000	497	50	864	200	341	50	918	30
744	30	130	50	747	30	539	30	26098	30	492	30	38080	30
768	10000	256	500	898	30	562	30	235	30	493	50	119	30
841	100	361	30	941	30	579	30	342	30	515	30	157	50
936	50	624	30	961	30	582	30	473	50	655	30	271	30
938	50	651	100	16001	30	593	30	511	30	693	30	390	100
996	50	826	30	42	50	713	30	515	30	32111	30	499	30
5013	50	902	500	171	30	926	50	632	30	119	30	570	30
40	30	943	50	290	30	21145	50	647	30	350	50	574	50
54	30	972	50	262	30	201	50	667	100	375	30	622	100
113	50	11139	500	617	30	250	50	684	50	518	30	761	50
217	500	178	200	654	30	300	100	773	500	530	100	814	500
220	200	185	200	661	30	314	50	817	50	614	30	39031	30
309	50	253	500	666	30	316	50	839	30	625	50	201	30
520	200	297	50	680	30	383	30	897	30	669	50	290	50
571	50	321	50	783	30	397	500	915	100	729	50	295	30
812	30	536	50	803	50	422	500	963	30	807	30	461	100
858	50	600	100	955	30	548	30	27048	100	856	50	599	30
6170	30	697	30	985	30	455	30	50	50	862	30	718	50
207	30	710	30	988	30	549	30	71	100	973	30	796	30
217	100	744	30	17093	50	555	100	195	50	33080	500	859	1000
243	500	754	500	137	500	628	30	290	30	215	30	884	30
278	30	814	100	176	100	732	50	306	30	241	30	930	50
430	30	926	30	178	50	906	50	506	50	374	30		
450	50	928	30	188	30	972	50	655	100	494	30		

Kapının kilidine yuva yapan kuş

Çoğumuz bahçelerimize gelen küçük yabani kuşları seyretmekten zevk alırız. Bilhassa bahar vaktinde onların ziyareti, en zevkli manzaralardan birini teşkil eder.

Gerçi onlar yuvalarını ağaçlar ve çalılıklar arasına kurarlarsa da, bunların istisnaları da vardır.

Bazan bir kuş evinizin yalnız dışına değil, içine de yuva kurabilir. Ve sizin bundan haberiniz bile olmaz. Bu bakımdan gayet enteresan misaller getirilebilir.

Günün birinde bir aile akşam yemeğini yemektelerken, ocağın içine bir şeyin düştüğünü işittiler. Düşen şeye baktıkları zaman, onun bir kuş yumurtası olduğu anlaşıldı.

Ufak bir araştırma neticesinde de bacanın içine en, aşağı dört tane kuş yuvası kurulmuş olduğunu gördüler.

Kuşlar bazan en tuhaf yerlere yuvalarını yaparlar. Meselâ bir kuş, sokak kapısının üzerindeki hava fırıldağının içine yuva yapmıştı.

Diğer bir kuş bir çiftliğin metâlik bir ahırının anahtar deliğine yuva kurmuş ve bütün ailesini orada muhafaza ediyordu.

Bir gün yanlışlıkla bu anahtar deliğine bir anahtar sokulup bırakılmış.. Öyle ki akşam üzeri yuvasına avdet eden kuşcağız haykıra haykıra hal olmuş. Bir taraftan da aç ve avcı bir kedinin kendisini gözlemekte olduğundan ayrıca telâşa düşüyormuş. Bereket versin zamanında yetişmişler; anahtarı çıkarıp minimini annenin yavrularına kavuşmasını temin etmişler.

Umumiyet itibarile kapılar ve duvardaki delikler, kuşlarda yuva kurmak arzusunu uyandıran en cazip yerlerdir.

Meselâ bir kuş, kapının yüksekçe bir yerine asılı duran açık kalmış bir mektup kutusunu kendisine yuva ittihaz etmişti.

Evin sahibi bu manzaradan o kadar memnun oldu ki, mektup kutusunun üzerine şöyle bir ilân hazırlayıp astı.

"Bu küçük apartıman şimdilik

(Devamı 11 incide)

Ingilteredeki tedhiş hareketleri

Almanlar tarafından mı teşvik ediliyor

Bombaları imal eden kimyager henüz bulunamadı

Londrada İrlandalı tedhişçilerin hareketlerini kontrol eden Skotland Yard polis hafiyeleri büyük bir kıymeti haiz vesikalar elde etmişlerdir. Bu vesikalardan bir tanesi gerek Londrada, gerekse diğer Britanya vilâyetlerinde yapılacak siyasî suikastlerin plânlarıdır.

Bu plânlar, şimdiye kadar Skotland Yard tarafından elde edilmiş olan haberleri teyit etmekte ve tahkikatı idare edenlerin İrlandalı tedhişçilerin tahribatçılarına karşı koyacak tedbirler almasına yaramaktadır.

BOMBA DEPOLARI

Elde edilen vesaik bu kere tedhişçilerin Londra ve diğer İngiliz şehirlerindeki bankalar ve belediye dairelerine bombalarını yerleştirmek emelinde olduklarını göstermiştir.

Bugünlerde Londra polisi tarafından yapılan birçok araştırmalar neticesinde birçok bomba depoları keşfolunmuştur.

Polis hafiyeleri şimdiye kadar istic vaplar neticesinde elde edilmiş olan ifadelerin doğru olup olmadıklarını araştırmaktadır. Şimdiki halde on kişi şüphe üzerine yakalanmıştır. Mamafih maznunların yüzü ağarmayüz edeceği ümit edilmektedir. Bu münasebetle "hususî servis,, kuvvetlerini arttıracaktır.

Bu hafta zarfında Londrada birçok toplantılar yapılarak İrlandalı tedhişçilere karşı nasıl hareket edileceği görüşülmüştür. Bu toplantılara İngiliz hükümet memurları, Londra polis müdürü ve "hususî kol,, şefi iştirak etmişlerdir.

Bu görüşmelerden sonra yeni bir kanun çıkarılarak İrlandalı tedhişçilere karşı yapılacak hareketlerde polise yardım edileceği ümit edilmektedir. Bu kanun şimdiye kadar polis, vatandaşları tahdit edilmiş olduğundan istediği gibi hareket edebilmekte ve bilhassa lâzım olduğu evleri derhal arayamaktadır.

SUİKASTÇILARIN TEBLİĞİ

Bir yandan Skotland Yard çok kıymetli vesikalar ele geçirirken diğer taraftan da suikastçıların neşrettikleri bir bülten de suikastçıların çok muazzam bir şekil alacağı bildirilerek açık bir tehdit savrulmakta ve ayrıca şimdiye kadar İrlanda Cumhuriyetçi ordusunun iştirâk etmiş olduğu suikastların listesi verilmekte idi. Bu bültene göre, Londra yaratılan son içtimaî ve ticarî huzursuzluk şimdiye kadar üç kişinin ölümüne ve yüzlerce vatandaşın sıkıntılarına sebebiyet vermiştir.

Londrada suikastçıların hareketlerine mani olmak için bir çok tedbirler alınmış ve bilhassa polis kuvveti takviye edilerek her taraf daimî kontrol altına alınmıştır.

Diğer taraftan Fransızca Lintransigeaut gazetesine Londradan yazıldığına göre yeni bir tedhişçi çetesi de ele geçirilmiştir. İrlandadan Britanyaya geçtiği sırada yakalanan bu çete bilhassa Mancister, Liverpol, Bristol ve Kardif şehirlerinde suikastler tertip edecek ve faaliyetlerini Londraya kadar uzatalaklardı.

Holandada her kesin bir bisikleti var

Holanda ordusu da bisikletli alaylardan ibaret

Hollandada hemen herkes bisikletlidir. Böyle bir memlekette askerlerin ve askerî mızıkanın da bisikletli olmasına her halde hayret etmemek lâzım gelir.

Netekim Holanda ordusunda bugün bisikletli alaylar ve bisikletli askerî mızıkalar teşkil edilmiştir.

Holanda, malûm olduğu üzere, deniz seviyesinden aşağıda ve düz bir araziden ibaret bir memlekettir. Ordunun daimî kadrosu 1.430 ve 6.477 küçük subay ve 32.000 erden mürekkeptir.

Vakit Mağazin

UCUZ BİR PLAJ

Sıraya dizilen otomobiller soyunma yeri vasıtasını görüyor

Birçok Amerikalı zenginler Balayı seyyahatlerini bu ucuz plâjda geçiriyorlar

İngilterenin cenup sahillerindeki Camber Sands plâjına giderseniz burası nasıl bir plâj, diye şaşarsınız: Çünkü, Camber Sands kumluk bir deniz kıyısından başka bir şey değildir. Kıyıda ne kabine vardır, ne de herhangi başka bir plâj tesisatı!.. Yalnız, birçok gazinolar ve otomobil garajı, benzin deposu vardır.

Bununla beraber, bütün sahilin baştan başa yüzen, güneş banyosu yapan kadın, erkek, binlerce kişi ile dolu olduğunu görürsünüz.

Hakikatte, burası İngilizlerin çok rağbet ettiği bir plâjdır, fakat, barakasız, kabinesiz bir plâj.

Dikkat edecek olursanız ve biraz plâjda dolaşırsanız orada âdeta denizle karayı bir set halinde ayıran, otomobillerden mürekkep bir duvar olduğunu görürsünüz. İşte bunlar, oraya banyoya gelenlerin hem nakil vasıtası, hem soyunma yeri, hem yemek odası, hem de elbiselerini saklayan dolaplarıdır...

Burası İngilterenin en ucuz plâjıdır. Kabine vazifesi gören otomobillerin sahiplerine ait oluşu bu ucuzluğu temin eden başlıca sebeplerden biridir. Oraya herkes bizim paramızla 30 kuruş kadar bir para vererek girebilir.

Fakat, Camber Sands plâjının gördüğü rağbeti tamamiyle ucuzluğa vermek pek doğru olmaz. Çünkü buraya gelenler arasında gayet zengin kimseler, hattâ İngiltereyi gezen veya Avrupada balayı seyahatine çıkmış birçok Amerikalılar da vardır.

Camber Sands'in büyük rağbetini ancak orasının en serbest bir plâj olmasında aramalıdır.

Hakikaten, kabinelerden ve her türlü plâj tesisatından uzak olan bu deniz kıyısında insanlar eğlenceleri ve banyoları için en geniş bir müsaade ve imkânı bulmaktadır.

Orada banyo yapanların bazan otomobillerini denize sürdükleri, otomobillerinin üzerine çamaşırlarını asarak kuruttukları, hattâ yemek pişirdikleri görülüyor. Herkesin otomobili kendisinin olduğuna göre, bazan onu sökenler ve içinden koltuklarını çıkararak güneşe koyup oturanlar bile vardır...

Hülâsa, Camber Sands plâjı İngilterenin en ucuz plâjı olduğu gibi aynı zamanda herkesin en iyi eğlendiği bir deniz kıyısıdır.

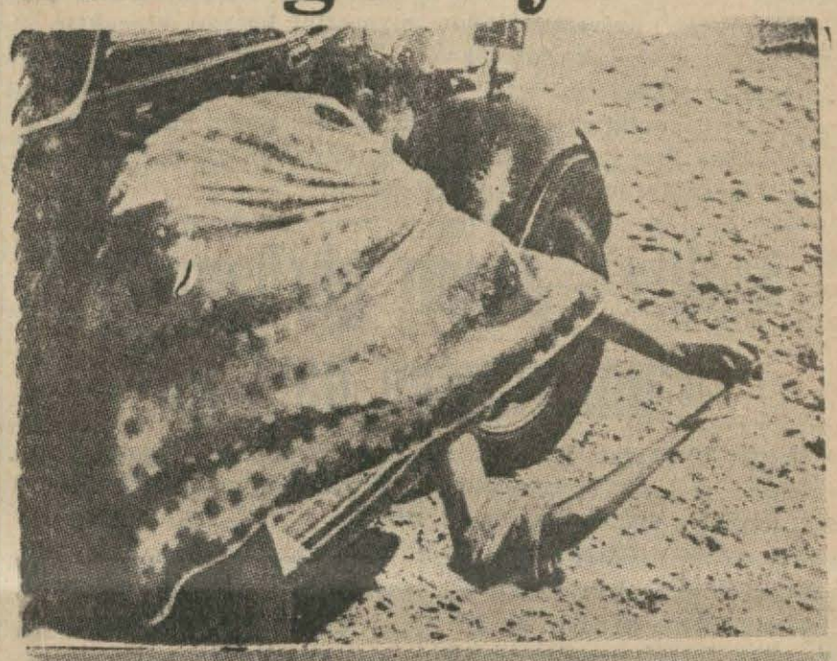

Tanzimatın yüzüncü yıldönümü

Bu maksatla büyük bir eser tertibine başlandı

Maarif Vekâleti geniş bir kutlama programı hazırlıyor

Maarif Vekâleti, tanzimatın 100 uncu yıldönümü münasebetiyle bir eser vücuda getirmeğe karar verdiğini yazmıştık. Vekâlet bu eseri, yalnız edebiyata değil, bütün tanzimat devrinden itibaren bugüne kadar geçirdiği siyasî, iktısadî, kültürel, ve içtimaî yenilikleri ihtiva etmesini tensip etmiş, bu hususta bir program hazırlamıştır. Eser bin beş yüz sayfa olacak; beş yüz profesör, döçent, öğretmen ve mütehassıs vazife alacaktır.

Bu arada İstanbul üniversitesi ile Ankara üniversitesi profesör ve doçentleri, siyasal bilgiler okulu profesörleri, enstitü hocalarına vazifeler verilmiştir.

İstanbul üniversitesinden bu işte vazife alacak profesör ve doçentlere vazifelerini tevzi etmek üzere evvelki gün üniversite rektörü Bay Cemil Bilsel'in başkanlığı altında bir toplantı yapılarak her profesöre yazacağı fasıl bildirilmiştir.

Bu arada edebiyat fakültesi doçentlerinden Sabri Esat, tanzimatın Avrupalılar tarafından nasıl karşılandığına ait kısmı hazırlayacaktır. Bay Sabri Esat tetkikatını yapmak üzere Parise gitmiştir.

Bu eserin tarihî cephesini üniversite edebiyat fakültesi dekanı Bay Hâmit hazırlayacaktır.

Gene eserin tanzimattan evvel Almanya ile Türkiye, tanzimattan itibaren Türkiye Fransa ve Türkiye İngiltere münasebetleri de tetkik olunacaktır.

Bundan başka Hikmet Bayur da 19 uncu asırdaki Yakın Şark siyasetini kaleme alacaktır.

Vekâlet bu eserden başka bu yıldönümünün bütün yurtta kutlanmasını temin maksadiyle geniş bir program da hazırlıyacaktır.

İngiliz - Japon görüşmeleri Cumartesiye başlıyor

Tokyo, 12 (A.A.) "Domei":

İngiliz — Japon müzakerelerinin, İngiltere tarafından bir itiraz vuku bulmadığı takdirde, cumartesi günü başlıyacağı bildirilmektedir. Japonya bu görüşmeler için icap eden bütün tertibatını yarın tesbit edecektir.

B. Arita cuma günü hazırlık görüşmesini yapmak üzere Craigie'yi davet edecek ve bu görüşme esnasında Katoh'da hazır bulunacaktır.

Tokyo, 12 (A.A.) — Hariciye nezareti ile Japon ordusu mümessilleri, yakında başlıyacak olan İngiliz — Japon konferansında Japonyanın alacağı hattı hareket bahsinde mutabık kalmışlardır.

İyi haber alan menbalardan öğrenildiğine göre, Japon delegeleri, görüşmelere başlanmadan evvel, İngiliz heyetinden, konferansın devamı ve Tiyençin mahallî hâdisesinin müzakeresi için elzem şart olarak İngilterenin Çin meselesinde bitaraf kalacağı hakkında vait istiyecektir.

Meseleyi daha esaslı olarak tetkik etmek ve konferansın toplantı tarihini tesbit eylemek üzere fevkalâde bir konsey, 14 temmuzda içtimaa çağrılmıştır.

Çemberlaynin nutukları

Alman propaganda nazàretini endişeye düşürüyor

Paris, 12 (A.A.) — Figaro gazetesinin Berlin muhabirinin telefonla bildirdiğine göre İngiliz başvekilinin gittikçe büyük bir serahatle söylediği nutukların her defasında memleket dahilinde bıraktığı akisler Almanya propaganda nezaretini endişeye düşürmektedir.

Muhabir diyor ki:

— Bu nutukların radyo ile neşredilen almanca tercümeleri sayısız Alman evlerinde alâka ile takip edilmektedir. Gestapo teşkilâtı bu mesele hakkında memleketin haleti ruhiyesinde hasıl olan tesirler hakkında mütemadiyen raporlar tanzim etmektedir."

Diğer cihetten aynı muhabir, şunları bildirmektedir:

— Almanya dahilinde Hitler aleyhinde yapılan şumullü ve cüretkârane propaganda, Berlindeki ecnebi mahfillerinin hayretlerini celbetmektedir. Polis, her gün Hitler aleyhinde neşredilmiş risaleler ve gazeteler ele geçirmektedir.

Bu risaleler, ekseriya komünistler tarafından dağıtılmakta ve büyük firmalarla âmme servislerine kadar sokulmaktadır. Bu itibarla Çemberlayn'ın dünkü beyanatı, Alman polisini pek kızdırmıştır."

Kont Ciano Viktoryaya gitti

Barselon, 12 (A.A.) — Kont Ciano, saat 11.15 de bir İtalyan tayyaresiyle Vitoriaya hareket etmiştir. Kendisine İtalyanın İspanya büyük elçisi refakat etmekte ve İtalyan heyeti azası diğer dört İtalyan tayyaresinde bulunmaktadır. Aynı zamanda bir kaç İspanyol tayyaresiyle Serrano, Sumer ve daha bazı İspanyol şahsiyetleri hareket etmiştir.

Barselon, 12 (A.A.) — Kont Ciano şerefine dün Barselon belediyesi, büyük bir ziyafet vermiş ve bu ziyafette B. Serrano Sner de bulunmuştur.

Madrit, 12 (A.A.) — Matbuat Kont Cianonun seyahati hakkında hararetli tefsiratta bulunmakla beraber bu seyahatin umumî neticeleri hakkında kayda değer bir ihtiyatlık göstermektedir.

Tahminlere göre, Kont Cianonun ikameti esnasında siyasî veya askerî mahiyette herhangi bir anlaşma yaılmıyacaktır.

A. B. B. gazetesi,

"Millî İhtilal İspanyası ile dünenin İtalyası arasında pakt ve muahede lâzım değildir." diyor.

Basın kongresi münasebetile

Dahiliye Vekili ile parti genel sekreter vekili arasında çekilen telgraflar

Ankara, 12 (A.A.) — Türkiye birinci basın kongresnin toplantısı münasebetile kongre reisi Dahiliye Vekili Faik Öztrak ile Parti genel sekrteri vekili Zonguldak mebusu Halil Türkmen arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

C. H. P. genel sekreterliğine
Ankara

Türk basın mensupları bugün yaptığı kongrede prtimize karşı olan bağlılık ve saygısını arza riyaset divanını memur etmiştir.

Basın mensuplarının partimize karşı besledikleri bu güzel hisleri arzederken şahsî hürmetlerimin de kabulünü rica ederim.

Türk basın kongresi reisi
Dahiliye Vekili
Faik Öztrak

Sayın Faik Öztrak

Türk basın kongresi başkanı
Dahiliye Vekili

Türk basın mensuplarının kongreleri münasebetile partimize karşı gösterdikleri bağlılık ve sevgiye teşekkür eder ve saygılarımı sunarım.

C. H. P. genel sekreter vekili
Zonguldak mebusu
H. Türkmen

1200 Alman muharibi Danzigde

(Baştarafı 1 incide)

Londra, 12 (A.A.) — Hava nezareti, Almanyada Bertesgaden civarının ikinci bir iş'ara kadar tayyare uçuşlarına men. edilmiş olduğunu bildiren bir tebliğ neşretmiştir.

Berlin, 12 (A.A.) — D. N. B. Ajansı İspanyada harbetmiş olan Alman tayyarecilerinden mürekkep ve Kondor Lejyonuna mensup 1200 kişinin Danzige muvasalâtı hakkındaki haberleri yalanlamaktadır.

Kondor Lejyonu feshedilmiştir ve bu keyfiyet de haberlerin asılsızlığını isbat etmektedir.

Varşova, 12 (A.A.) — Yarı resmî "Gazeta Polska", Danzig meselesine tahsis ettiği bir baş yazıda diyor ki:

Alman askerî mahfillerinde, Polonya ve Fransanın ordularının kıymetini takdir eden ve bu orduları övmekten çekinmiyen makul unsurlar mevcuttur. Bu makul unsurların derin imanı, bir harbin olmıyacağı merkezindedir. Bugünkü vaziyette Polonyayı tecrit bahsinde herhangi bir ümit beslenemiyeceğinden, birkaç ay içinde Berlinin biraz hüsnüniyet göstermesi lâzım geldiğini nihayet anlıyacağı tamamiyle imkânsız değildir.

O zaman, bugünkü statüden daha basit bir Danzig statüsünün vücuda getirilmesi mümkündür. Bu statü de bittabi Danzigi Almanyadan hariç serbest ve mustakil bir şehir olarak idame edecek, Polonya gümrük şebekesi dahilinde bırakacak ve Polonyanın Danzig üzerindeki hukukunu herhangi bir kontrola tâbi tutmıyacaktır.

Fransadan çıkarılacak İtalyan gazetecisi

Paris, 12 (A.A.) — Fransa hükûmeti Popolo di Roma ve Stampa gazetelerinin Paristeki muhabiri Petinatto'nun Fransadan çıkarılmasına ve kısa bir zaman içinde Fransayı terketmesini kendisinden rica eylemiştir.

Bu tedbir Journal gazetesinin Roma muhabiri Kuyon'un İtalyadan çıkarılmasına karşılıktır ve Petinatto'nun Fransada sarfettiği faaliyet münasebetiyledir.

İzmirde zelzele

Bazı duvarlar yıkıldı bir kısım binalar çatladı

İzmir, 12 (A.A.) — Saat 16,25 te Dikilinin her tarafından bariz bir şekilde hissedilen ve iki saniye devam eden yer sarsıntısı olmuştur. Bazı çürük duvarlar yıkılmış ve bir kısım binalarda çatlaklar husule gelmiştir. İnsan ve hayvanca zayiat yoktur.

Izmirde iki kaçakçı yakalandı

İzmir, 12 (A.A.) — Alsancakta Mesudiye caddesinde gümrük resmi vermeden ithal ettikleri ipekli kumaşları satarak gümrük kaçakçılığı yaptıkları sabit olan ecnebi tebeasından iki şahıs yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

Küçük çayın tahkimi

İzmir, 12 (A.A.) — Her sene Bornovada yağmurlardan taşarak sellere ve zararlara sebep olan Küçük Çayın tahkimi için Bornova belediyesince karar verilmiş ve derhal faaliyete başlanmıştır.

Yeni Emniyet Umum Müdürü

Emniyet Umum Müdürü Şükrü Sökmensüer'in Hatay valiliğine tayini üzerine açılan emniyet umum müdürlüğüne, Seyhan valisi Alı Rıza Çevik tayin edilmiş, vazifesine başlamıştır.

Muhtelif kaymakamlıklarda bulunduktan sonra İstanbulda emniyet müdürü ve daha sonra vali muavini olarak çalışan ve buradan terfian Gaziantep valiliğine gönderilen Ali Rıza Çevik İstanbulluların yakından tanıyıp sevdikleri bir zattır.

İdare hayatında muvaffakıyetli neticeler elde etmiş olan Ali Rıza Çevik'in yeni vazifesinde de muvaffak olacağı şüphesizdir.

Memurlar ve cumhuriyet Halk Partisi

(Baş tarafı 1 incide)

mümkün olan yardımları yapmakta devam edeceklerdir.

Bundan başka Parti Genel Sekreterliğinin Vekiller Heyeti arasına girmesi umumiyetle Cumhuriyet memurlarının Cumhuriyet Halk Partisine karşı olan vaziyetlerini bir kat daha aydınlatmış olacaktır.

Ebedî Şef Atatürkün millî halâs vasıtası olarak tesis ettiği Cumhuriyet Halk Partisi esasları Teşkilâtı Esasiye Kanunumuza girdiği günden itibaren bütün devlet memurlarının parti karşısında tabiî âza vaziyetine geçtikleri şüphesiz olmakla beraber şimdiye kadar ancak valilere fiilen parti teşkilâtı içinde mevki verilebilmiştir.

Bu defa valilerin bu mevkiden çekilmeleri sadece resmî vazifelerine halel vermemek arzusundan başka bir suretle tefsir edilemez.

Şu halde resmî vazifelerine ait faaliyetlerine hic bir halel gelmemek üzere valiler Cumhuriyet Halk Partisinin her türlü icraatına yardım edecekleri gibi ikinci, üçüncü derecede ve daha aşağılarda bulunan diğer memurlardan da birine yerine göre istifade olunabilecek demektir.

ASIM US

İzmir Rıhtım Sirketi

Ankara, 12 (Hususî) — İzmir rıhtım şirketinin Nafıa Vekâleti tarafından satın alınması etrafında tetkikler devam ediyor. Şirket İzmir belediyesine devrolunacaktır.

Ingiliz - Romen mal[î] anlaşması imza edil[di]

Romanyaya beş buçuk milyo[n] sterlinlig kredi açılıyor

Londra, 12 (A.A.) — Bu sabah ticaret nezaretinde İngiliz — Rumen malî anlaşması imza edilmiştir. Bu anlaşma ile Romanyaya beş bu"uk milyon Sterlinglik bir kredi açılmaktadır.

Londra 12 (A.A.) — Yunan hükûmeti ile ticaret nezareti arasında, Yunanistana 2 milyon 40.000 İngiliz lirası kredi açılmasına dair bir anlaşma hasıl olmuştur.

[L]ondra, 12 (A.A.) — [...] gazetesinin yazdığına gö[re] [...] malî anlaşma için İngilte[re] [...] Polonya arasında, Fra[nsa]nın da iştirakiyle, yapılmakta [olan] müzakereler, ilerlemekte[dir].

Diğer taraftan İngilte[re] [...] Polonya arasındaki kar[şılıklı] teminatın, pek yakında k[...] muahede şeklinde tesbit e[...] bileceği de kuvvetle tahm[in e]dilmektedir.

Atinada Abdülfettah Paşaya verilen ziyafet

Atina, 12 (A.A.) — Dün akşam Mısır Hariciye Veziri Abdülfettah Yahya Paşa şerefine verilen resmî ziyafette nutuk söyliyen Başvekil Metaksas, Yunanistanın muhterem misafirini candan selâmladıktan sonra eski dostluğu teyit eylemiş, ikinci vatanlarına çok bağlı olarak nizam ve terakki unsuru halinde Mısırda yaşıyan müteaddit Elen cemaatlerinin bu sıkı bağların daha ziyade sıkılaşmasına büyük yardımını tebarüz ettirmiş ve Mısır hükûmetinin Mısırdaki Elenler hakkında gösterdiği müşfik alâkadan dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Başvekil Metaksas, sözlerine şöyle devam etmiştir:

Biribirlerini ayırmaktan ziyade birleştiren Akdenize sahil memleektlerimiz arasından çok eskidenberi kültürel ve ekonomik münasebetlerde bulunmuş ve bu münasebetler asırdan asıra daimî surette devam eylemiştir. Bugün de müşterek arzumuz, bu münasebetleri daima daha fazla inkişaf ettiğini görmektir. Atinaya yaptığınız bu ziyaretin geniş bir mikyasta bu inkişafa yardım edeceğine kat'î surette kani bulunuyorum.

Bizi biribirimize bağlıyan ikinci bir bağ daha vardır. Manevî olan bu bağ da sulh idealine derin bağlılığımızdır. Filhakika, bugün, bu derece endişeler uyandıran vahim meselelerin, dünyayı bütün milletler[i] [...] retle ve istikrahla yaptık[ları] felâkete götürmeden hal[...] miyeceğini bir dakika iç[in] kabulünden imtina eyli[yoruz]. İşte bu hisler ki, bütün [...] lerimizi sulhun hizmetine [...] makta devama azimkâr bu[lunu]yoruz. Zira derin surette [...] inanıyoruz ki, anlaşma, [...] denet ve sulhperver işbirl[iği] [...] zusu nihayetinde kin ve [...] zihniyetini yenecektir.

B. Metaksasa cevap ver[en Ab]dülfettah Yahya Paşa, Yu[nanis]tanda gördüğü çok nazik [...] kabulden dolayı teşekkür [...] Mısırdaki Elen cemaat[leri] [...] büyük sitayişle bahseyle[...] demiştir ki:

Memleketlerimiz aras[ında] [...] asırlık dostluk, sırf sulh [...] ile kurulmuş Akdeniz si[...] nin esaslarından biri old[...] çin bu dostluğa bilhassa [...] kalbimizle merbutuz. Bi[...] bütün Akdenizlilerin mu[...] vazifemiz, sulhun idamesi[ni] [...] lışmaktır. Zira, ancak sulh [...] kese emniyet ve saadet ve[...] lir.

Yahya Paşa, sözlerini b[...] ken, Yunanistanın Mısır [...] yet hanedanının bânisi [...] Kavalada diktiği âbideden [...] layı teşekkür etmiş ve Kra[...] rukun resmen teşekkür [...] üzere bir gün Atinayı ziya[ret e]yleyeceğini de bildirmiştir.

150 İngiliz bombardıman tayyaresi

Londra, 12 (A.A.) — Dün sabah saat 9 da İngiltereden hareket eden İngiliz hafif bombardıman tayyareleri filosu, Fransız toprakları üzerinde 1300 kilometre katettikten sonra saat 4 te hareket üssüne avdet etmiştir.

Aynı gün saat 8 de hareket etmiş olan İngiliz ağır bombardıman tayyareleri filosu, Fransanın üzerinde 2000 kilometrelik bir uçuş yaparak altı saat sonra hareket üslerine dönmüştür.

Siyasî mahfillerde bu uçuşların pek büyük bir ehemmiyeti haiz olduğu, çünkü bunların İngiltere ile Fransa arasındaki sıkı dostluk bağlarını sarahaten gösterdiği beyan edilmektedir.

Bu uçuşlar, halka İngilterenin hava kuvvetleri hakkında bir fikir vermekte ve İngiliz tayyarelerinin uçuş kabiliyetlerinin ne kadar olduğunu dünyaya isbat eylemektedir.

Londra, 12 (A.A.) — "İngiliz bayrağını göstermeğe,, matuf tedbirlerin ilk olmak üzere 150 İngiliz bombardıman tayyaresinin Fransız toprakları üzerinden uçmasından dolayı memnuniyetini beyan eden "News Chronicle,, gazetesinin diplomatik muharriri, yakında bir İngiliz tayyare filosunun Polonya ve ağlebi ihtimal Baltık devletleri arazisi üzerinde uçacağını haber ver[mekte]dir.

Moskova mü[zakereleri]

Paris, 12 (A.A.) — Cum[a] ve pazar günleri Moskovada [İn]giliz ve Fransız mümessiller[i] [...] Molotof arasında yapılan g[örüş]meler üzerine İngiliz ve Fr[ansız] hükûmetleri aralarında tam[amen] mutabık olarak müzakerele[re de]vam edilmek üzere mümes[sillere] ne mütemmim talimat ver[mişler]dir.

Londra, 12 (A.A.) — Na[...] meclisi, bugün haftalık top[lantı]sını yapmış ve Moskova mü[zake]releri hakkında B. Seeds'de[n ge]len ve dün küçük komite [...] melerine esas teşkil eyle[...] lan rapora ıttıla kesbetmiş[tir].

Londra, 12 (A.A.) — Çe[mber]layn, İngiliz — Fransız — S[ovyet] müzakereleri hakkında [...] mebuslar tarafından sorul[an su]allere verdiği cevapta iki g[ün ev]vel yaptığı beyanata hal[en bir] şey ilâve edecek vaziyette o[lma]dığını bildirmiştir.

Haziran ayındaki tahsilât

Ankara, 12 (Hususî) — [Mali]ye Vekâleti 1939 yılının [...] malî ayının tahsilât yek[ûnunu] tesbit etmiş, buna göre h[aziran] ayındaki tahsilât 30.235.9[...] radır.

Dahiliye Vekilinin beyanatı

Dahiliye Vekili Faik Öztrak dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiş, akşam treniyle dönmüştür. Vekil öğleden evvel vilâyete gelerek vali muavini ile görüşmüş ve bilâhare belediyeye giderek şehrin muhtelif meseleleri etrafında alâkadarlardan izahat almıştır.

Bay Faik Öztrak kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

Et ve Ekmek Meselesi

" — İstanbulun et, ekmek işleri etrafında belediye reisi muavini ve iktısat müdüriyle görüştüm. İstanbulun birçok meseleleri etrafında kendi yapmış olduğum tetkikleri anlattım ve bu mevzular üzerinde çalışmaları hakkında söyledim. Meclisin kabul etmiş olduğu bir kanunla mezbahadan itibaren kasabaya kadar olan et nakil ve satışının geçirdiği bütün devirlerin yükü belediyeye kalmıştır. Kanunun bu hükmü karşısında belediye ne yapmak mecburiyetindeyse yapacaktır.

Şehir halkının sıhhî ve besleyici bir ekmek yemesi imkânları temin edilecektir. Bu vazifeyi belediye ve Dahiliye Vekâletlerinin vazifeleri dahiline girmiştir. Buğday fiyatı ile ekmek fiyatı arasındaki fark meşru bir haddi aşmamalıdır. Gerek et meselesinde ve gerekse ekmek meselesinde sıhhî ve iktısadî şartlar daima gözönünde bulundurulmalıdır. Bu iki meselenin haklı müşteki tlerinden masun kalacak şekilde tedvir edilmesini istiyoruz.

Valiler Arasında Tebeddülât

Yeni teşkilât dolayısiyle bazı valiler arasında tebeddülât olması yahut yeniden valiler tayin edilmesi pek tabiîdir. Bu tebeddülâtta kimin nakledileceğini, kimin tayin edileceğini şimdiden henüz bilemem. Yalnız Hatay ayın 22 sinde bizim vilâyetimiz olacak ve valimiz burada ifayı vazife edecektir.

Nüfus Sayımı

İstatistik umum müdürlüğü memleket dahilinde umumî bir nüfus sayımı, Dahiliye Vekâletide nüfus sicilleri hakkında bir tahrir yapacaktır.

Umumî tahrirden evvel memleketin muhtelif mıntakalarında tecrübî mahiyette tahriri nüfus yapılacaktır.

Meclisten Geçmiyen Lâyihalar

Bu sene içinde Vekâletçe hazırlanmış kanun lâyihalarının çoğu Meclisten geçti. Tetkiki bitmiyen çok az lâyiha kalmıştır. Bu lâyihaların arasında bedüiye varidatını istihdaf eden lâyihalar mevcuttur. Lâyihalar üzerinde çalışmaktayız. Yakında ikmal edeceğiz.

Şehrin imarına taallûk eden kanunda vatandaşların lehine olarak birçok kayıtlar ilâve edilmiştir. Hiç bir vatandaşın: "Burası ileride istimlâk edilecektir,, diye hakkına müdahale edilemez. Ancak kendisine tebligat yapıldıktan sonra bir kısım tasarruf hakkı tahdit edilmiş olur. Bu tahdit edilen kısımlar da yeniden insaat yapmak ve esaslı bir tadilât vücuda getirmekten ibarettir. Tebliğattan itibaren belediye buranal sahibi istediği gibi hareket etmekte serbest olacaktır. Yoksa belediyenin parası yoktur, plân tatbik edilemiyerek şehir güzelleştiriliyor, diye vatandaşın hakkı iptal edilemez.,,

Hukuk aleminde bir yenilik

Siyasî kanaatlerin muhalif olması bir boşanmaya sebebiyet verdi

Kopenhag'dan yazılıyor:

Burada sebebi siyasî olan bir boşanma davasına bakılmıştır. Kadın Hitler taraftarıdır. Erkek ise Hitlerin faaliyetine tahammül edememektedir. İşte bu şekilde birleşmede büyük bir anlaşamamazlık baş göstermiştir. Bu fikirler her iki taraf için de ne kadar muhterem olursa olsun, hukukî bakımdan, böyle siyasî kanaatlerin zıt oluşu boşanmayı mucip ahvalden midir? Bu husus ayrılmak için kâfi bir sebep midir?

Danimarka adliyesi araların da bertaraf edilmesi imkânsız bulunan ideolojik ayrılıklar dolayısile bu çiftin boşanmasına karar vermiştir. Bu çift üç sene evvel evlenmişti. Kadın aslen Alman olmakla beraber on iki yaşındanberi Danimarkada yaşamaktadır. Erkek memleketin hür müesseselerine bağlanan ve her türlü siyasî doktrini reddeden bir Danimarkalı memurdur.

Evlenmeleri de hakikî bir aşkın mahsulü idi. Eğer zevç karısının teklifini kabul ederek balayı seyahatleri için Almanyaya gitmeğe razı olmasaydı araların da hiç bir ziddiyet mevzuu bahsolmıyacaktı. O tarihe kadar zevce siyasî hâdiselerden tamamen uzaktı. Esasen kocası da onun bu tabiatını seviyordu. Fakat balayı seyahatleri sırasında Almanyadaki vatandaşlarile temas etmesi kadını birdenbire nasyonal sosyalist yapmış ve zaman zaman siyasî doktrininin heyecanına kapılarak kocasını da aynı heyecana sevketmek istemiştir. Fakat bu balayı seyahatleri sırasında kocasında tamamen aksi tesirler yer etmişti. Bu şekilde balayı seyahatleri de zehir olmuş ve o tarihlerden itibaren yeni evlilerin arasında bir uçurum açılmıştır.

Danimarkaya avdet ettikleri zaman eski hayatlarını, sevgilerini bulamamışlar, bilâkis siyasî noktainazar ihtilâfı dolayısile kavgalara başlamışlardır. Bu şekilde üç sene devam eden evlilik hayatlarında kadın nasyonal sosyalist prensiplerini kocasına kabul ettirmeğe çalıştıkça kocası da sinirlenerek gittikçe şiddet kesbeden hareketlerile buna mani olmağa çalışmış ve bu üç sene müddetle zaman zaman muvakkat mütarekeler aktolunarak evlilik hayatı devam etmiştir.

Fakat son günlerde kadın artık bu hayata tahammül edemiyeceğini ve bir bolşevikle yaşıyamıyacağını (halbuki zevç nasyonal sosyalizmden olduğu kadar komünizmden de uzaktı) ileri sürerek mahkemeye müracaat etmiş ve davalarına bakan Kopenhag hukuk mahkemesi boşanma kararı vermiştir..

Bu karar hukuk âleminde bir yeniliktir.

İlk defa olarak siyasî kanaatlerin zıddiyeti bir boşanma kararına sebep teşkil etmiştir.

Cebelütarık muhafızı Oran'a gitti

Cebelittarık, 12 (A.A.) — Cebelittarık muhafızı Amiral Voodhouse, "Douglas,, torpito muhribi ile bugün Oran'a hareket etmiştir. Amiral Voodhouse, Amiral Donval'i ziyaret eyliyecek ve Oranda iki gün kalacaktır.

Kapının kilidine yuva yapan kuş

(Başta..., 8 incide)

hafta için buraya mektup atmadan işgal edilmektedir. Lûtfen üç hafta içi nburaya mektup atmayınız!,,

Bu ihtara ehemmiyet veren posta memurunun itinası neticesinde kuş orada bütün bir aile tesis etti. Ev sahibi geceleri bazan inerek posta kutusunun kapağını açar ve içeriye elektrik lâmbasını tutarak minimini yavruların bir böcek gibi sessizce uyuduklarını görürdü.

Bazı kimseler kuşların evde yuva kurmalarını "uğursuz,, sayarlar. Fakat böyle bu hurafeye kapılarak o güzel mahlûkların yuvasını bozmak, daha büyük bir "uğursuzluk,, demek olmaz mı?.

Kuşlar evin içine de girmek fırsatını bulsalar nerelere yuva kurmazlar. Şapka kutusu, gecelik entarisinin cebi, kitap rafı, hattâ bir iskarpin tekinin içine bile galarile çöplerini taşıyıp minimini saraylarını vücude getiriler.

Bu neviden en garip kuş yuvası içi saman doldurulmuş bir şahinin cam mahfazası yanına yapılmıştır. Bir evin üst kat salonunun duvarına, asılmış olan cam mahfazanın bir kenarı kırılmış ve böylece bir çıkıntı hasıl olmuştu. Bu çıkıntıyı kendisi için tutnuacak bir yer sayan minimini kuş, oraya yuvasını kurarak ezelî düşmanile yanyana yaşamağa hazırlanmıştı.

İhtimal ki zeki hayvan, cam içerisindeki şahinin ölü olduğunu biliyordu. Fakat, ne de olsa, onun korkunç manzarası yanında yuva kurabilmek o naçiz mahlûk için her halde bir secaret meselesidir.

Fransız ihtilâlinin 150nci yıldönümü

(Başlarafı 3 üncüde)

Marat muhakeme edildi ve beraet eti. Kralın inkılâp adamlarını kazanmağa, onları kandırmağa çabaladığı, ecnebi memleketlere kaçmış olan eski asılzadelere nakdî muavenette bulunduğu, on altıncı Lui 21 ikincikânun 1793 te kafası kesilmek suretile idam edildi.

İhtilâl devam ediyordu. Marat da halkın menfaati namına yaptığı mücadeleleri bitirmiyordu.

Marat'yı susturmak için her çareye baş vuruldu. Fakat o bir türlü susmadı. Hayatının son dakikasına kadar inkılâpçı sesini Fransız halk kütlelerine duyurdu.

Onunla karşıdan ve açıkça mücadele edemiyeceklerini anlıyarak hasımları onu katlettirdiler. Meşhur Fransız şairi Corneille'in yeğeninin kızı olan Charlotte Cordy d'Armont isminde genç bir kız 1793 senesini 13 temmuzunda Gen şehrinden Parise gelmiş ve ona şöyle bir kâğıt yazmıştı:

Hürriyete hizmet uğrunda çok eziyet görüyorum. Çok bedbahtım. Ve himayenize hak kazanmak için bu kâfidir.,,

Marat kendisile acele konuşmak istiyen ve hürriyet uğrunda ıztırap çeken genç kızı banyosunda kabul etti.

Ve işte bu vesile ile Guandins teşkilâtile bağlı olan kralcı Charlotte Corday onu banyosunda hançerledi.

Fransız inkılâbının ne halkçı ve en cezrî elemanı işte bu suretle katledildi.

Fransız ihtilâlinin yüz ellinci yıldönümünde gazetesile halka büyük bir inkılâpçı terbiye veren Marat'yı hem gazeteci, hem de inkılâpçı olarak takdirle anmak icap eder.

BORSA

Ankara 12 -7-939

ÇEKLER

Londra	5.93
Nevyork	126.6575
Paris	3.355
Milano	6.66
Cenevre	28.55
Amsterdam	67.245
Berlin	50.835
Brüksel	21.5225
Atina	1.0825
Sofya	1.56
Prağ	4.34
Madrid	14.035
Varşova	23.8725
Budapeşte	24.8425
Bükreş	0.905
Belgrad	2.8925
Yokohama	34.62
Stokholm	30.5525
Moskova	23.9025

İstikrazlar

Ergani	19.275
Sivas - Erzurum III	19.275
Türk borcu I peşin	19.22

Ticaret ve Zahire Borsası

12 - 7 - 939

FİYATLAR

Buğday yumuşak 5.32; Buğday sert 5.20; Buğday kızılca 5.10 - 5.20; Mısır sarı 5.20; Keten tohumu eski 10.30; Nohut ufak 6; İç fındık 46; Keçi kılı 55; Tiftik Kastamoni 117; Yapak Trakya 63.10 - 63.20; Peynir beyaz 25.20 - 26.22; Peynir kaşar 40 - 47 kuruş.

GELEN

Buğday 347; Yapak 87; Tiftik 25; Nohut 21; Pamuk 12; Un 30; Susam 20; Mercimek 10; Zeytin yağı 9; Fasulye 7 ton.

GİDEN

Yapak 30; Kuş yemi 61; Tiftik 127 ton.

Seyfeddin Asal konseri

Beyoğlu Halkevinden:

Evimizin Ar şubesi komite başkanı kıymetli sanatkârımızdan Bay Seyfeddin Asal, milli melodilerimizle bestelediği kendi eserlerini Avrupanın muhtelif radyolarında çalacaktır.

Memleketimiz için mucibi iftihar olan bu hareketi sayın halkımıza arzeder, aşağıdaki programı takip eylemeelrini rica ederiz.

PROGRAM:

16 Temmuz 939 pazar günü saat 15.30 da Berlin radyosunda kısa dalga: 19,63 - 19,74 - 31,45 metre.

25 Temmuz 939 salı günü saat 21.30 da Hilversun radyosunda, 29 Temmuz 939 cumartesi günü saat 18.10 da Budapeşte radyosunda.

Zayi

Seyriseferden aldığım 1167 No. lu tek atlı araba plâkasını zayi ettim. Yenisini alacağım, hükmü yoktur. — *Mehmet Sönmezgil.* (K. İ. 178)

Beyoğlu 4 üncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 939/35

Ölü Todori Petropulonun ibraz edilen vasiyetnamesinde tenfiz memuru olarak gösterilen Pananos Keşişoğlu ile Aleksandros Vutirasın İstanbuldaki ikametgâhları meçhul olduğu diğer tenfiz memuru Epaminonda Kolasi tarafından bildirilmekle 16 - 6 - 939 tarihli celse için ilânen tebligat yapıldığı halde gelmediklerinden gıyap kararının ilânen tebliğine karar verilmekle duruşma günü olan 28 - 7 - 939 tarihinde saat 9 da mahkemeye gelmeleri hakkında gıyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (K. İ. 177)

Vakıt Kitapevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	31-40 4 cü seri	Kr.
31	Rasin külliyatı IV	60
32	Metafizik	40
33	İskender	60
34	Kadın ve sosyalizm	100
35	Demokrit	25
36	Dinler tarihi	125
37	Filozofi ve sanat	40
38	Etika	100
39	Heraklit	25
40	Ruhî mucizeler	75
		650

Dr. Necaettin Atasagun

Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. *(Telefon:* 23953)

İstanbul Belediyesi İlânları

Muhasebede münhal bulunan 40 lira ücretli daktiloluk için 17—7—939 pazartesi günü saat ikide Belediyede müsabaka imtihanı açılacaktır. Taliplerin bir dilekçe ve evrakı müsbiteleriyle müracaatları ilân olunur. (5150)

İstanbul Levazım Âmirliğinden verilen: Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

Harp Akademisi için 4500 kilo koyun eti ve 25000 kilo sığır etinin kapalı zarfla eksiltmesinde verilen fiatlar pahalı görüldüğünden pazarlıkla eksiltmesi 18—Temmuz—939 salı günü saat 11 de Tophanede Levazım Amirliği satmalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli koyun etinin kilosu 42 kuruş, sığır etinin 30 kuruştur. İlk teminatı 704 lira 25 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (61) (5026)

* * *

1500 Metre bir yüzlü muşamba
500 „ iki yüzlü muşamba
500 top separeşir

Yukarıda miktarı yazılı üç çeşit muşamba almacaktır. Açık eksiltmesi 14 temmuz 939 cuma günü saat 15 de Tophanede âmirlik satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 3400 lira ilk teminatı 255 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (36) (4685)

***

Hozat için 120,000 kilo sığır eti satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 24.000 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki askerî satın alma komisyonunda görülebilir. Eksiltme 28—7—939 cuma günü saat 10,30 da Elâzığda askerî satın alma komisyonunda kapalı zarf usulile olacaktır. İlk teminatı 1800 liradır. Teklif mektupları 28—7—939 cuma günü saat 9,30 za kadar Elâzığdaki askerî satın alma komisyonu reisliğine verilmiş olacaktır. (94) (5004)

***

Siirtteki birliklerin ihtiyacı için 18000 kilo sade yağı 26 Temmuz 939 çarşamba günü saat 11 de kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen bedeli 15300 lira ilk teminatı 1147 lira 50 kuruştur. Saat ona kadar teklif mektuplarını Siirt Tümen satın alma Ko. na verilmesi.

* * *

Siirtteki birliklerin ihtiyacı için 95000 kilo sığır eti veya keçi eti veya koyun eti 27 Temmuz 939 Perşembe günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Alınacak sığı veya keçi eti veya koyun etlerinden hangisine teklif edilen fiattan aşağı olursa ihale ona yapılacaktır. Sığır etinin muhammen bedeli 20900, keçi etinin 22800, koyun etinin 28500 lira ilk teminatı sığır etinin 1567 lira 50 kuruş, keçi etinin 1710 lira, koyunun 2137 lira 50 kuruştur. Şartnameyi görmek isteyenler iş saatlerinde her gün, eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerindeki belgelerle birlikte saat 10 a kadar teklif mektuplarını Siirt Tüm satın alma Ko. na vermeleri. (95) (5005)

* * *

Bursa garnizonu için 460,000 kilo ve Mudanya garnizonu için 54,000 kilo ki ceman 514,000 kilo kuru ot Bursa Tümen satın alma Ko. da 31—7—939 Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Garnizonlar ayrı ayrı ve toptan ihale edilebilir. Bursa garnizonu için ilk teminat 1208 lira ve Mudanya garnizonunun ilk teminatı 142 liradır. Ve hepsinin ilk teminatı yekûnu 1350 liradır. Evsaf ve şeraiti İstanbul ve Ankara Lv. âmirlikleri satın alma Ko. ları ve Bursa tümen satın alma Ko. da her gün görebilirler. İsteklilerin belli saatten bir saat evveline kadar kanunî şekildeki mektuplarını Ko. na vermiş olmaları.

* * *

Bursa garnizonu için 50,000 kilo koyun eti 29—7—939 cumartesi günü saat 11 de Bursa Tümen satın alma Ko. da kapalı zarfla satın alınacaktır. İlk teminatı 1688 liradır. Evsaf ve şeraiti İstanbul ve Ankara Lv. âmirlikleri satın alma Ko. da ve Bursa Tümen satın alma Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli saatten bir saat evveline kadar kanunî şekildeki mektuplarını Ko. na vermiş olmaları. (97) (5006)

* * *

Elâzığ merkezi için 200,000 kilo sığır eti satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 36000 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki satın alma Ko. görülebilecektir. Eksiltmesi 28—7—939 cuma günü saat 10 da Elâzığda As. satın alma Ko. da kapalı zarf usulile olacaktır. İlk teminatı 2700 liradır. Teklif mektupları 28—7—939 cuma günü saat 9 za kadar satın alma Ko. Reisliğine verilmiş olacaktır. (96) (5007)

***

Erzurum garnizonu ihtiyacı olan 20,000 kilo sade yağı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 17,000 lira ilk teminatı 1275 liradır. Eksiltmesi 17—7—939 pazartesi günü saat 15 de Erzurumda As. satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve evsaf kolordunun tekmil garnizonlarında her gün görülebilir. Teklif mektuplarını belli günde belli saatten bir saat evveline kadar komisyon Bşk. na verilmesi. (63) (4678)

***

Denizlideki kıtaatın ihtiyacı olan 84 ton sığır eti ve 391 ton kuru ot kapalı zarfla 28—7—939 cuma günü saat 11,30 da İsparada As. satın alma komisyonunda alınacaktır.

Sığır etinin ilk teminatı 1260 lira, 391 ton kuru otun 1173 liradır. İsteklilerin teklif mketuplarını ihale saatinden bir saat evvel İspartada Tüm satınalma komisyonuna vermeleri. (113) (5144)

Maarif Vekilliğinden:

Maarif Vekilliği neşriyat müdürlüğü kadrosunda "Depoler hesap kontrol memurluğu,, münhaldir. Azamî kadro ücreti yüz kırk liradır. Bu işe alınacak memurun en az orta Ticaret mektebi tahsili görmüş, askerlik hizmetini yapmış ve yaşı kırkı geçmemiş olması şarttır.

Talipler arasında yapılacak müsabakada kazanacak namzede 3659 sayılı kanun hükümleri dairesinde tahsil ve hizmet durumlarına göre ücret verilecektir. Müsabaka sonunda seçilen memur evvelâ en az altı ay namzet olarak çalışacaktır.

Taliplerin müsbit evrak ve fotoğrafları ilişik birer istida ile birlikte 20—VII—1939 perşembe günü akşamına kadar Vekilliğimiz Neşriyat müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. Müracaat sahiplerinin, mücabakaya iştirâk etmek üzere 24—VII—1939 pazartesi günü saat onda Vekilliğimiz neşriyat müdürlüğünde bulunmaları rica olunur. (2983) (5139)

DAVETİYE

Yaz mevsimi münasebetile salonlarımızda teşhir ettiğimiz SON MODA ve ZENGİN çeşitlerimizi görmek için Galatada

EKSELSYOR

Büyük elbise ticarethanesini ziyaret etmeniz menfaatiniz icabıdır.

KADINLARA son moda Mantolar, Pardesüler ve İpekli Muşambalar. ERKEK ve ÇOCUKLARA her nevi Kostüm ve Pardesüler.

Hususî dairemizde her cinstenen iyi yerli ve İngiliz kumaşlardan

Ismarlama Kostüm ve Pardesüler

Teşhir ettiğimiz mallar rekabet kabul etmez. TAKSİTLE muamelemiz her yerden elverişlidir.

Galatada EKSELSYOR büyük elbise Ticarethanesi Direktörlüğü

Bilûmum haşaratı öldüren

KATOL

ve sivrisinekler için de yanan

KATOL COIL

kullanınız. En mükemmel ve en müessirdirler. Büyük bakkaliye ve eczanelerde bulunur.

DEPOSU: *Beyoğlunda Japon mağazası, Nakamura,* Telefon: 40250

HAS

TIRAŞ BIÇAĞI

En mükemmel ve en ucuz traş bıçağıdır, bir adedi 25 defa traş eder.

10 adedi 15 kuruş

HASAN

Tıraş Bıçağı

Bir adedi huzur ve refahla 100 defa traş eder.

10 adedi 35 kuruştur

Hasan Paslanmaz

TIRAŞ BIÇAĞI

Dünyada mevctu traş bıçaklarının en keskini ve en mükemmelidir. Senelerce suda ve sabun içinde kalsa katiyen paslanmaz.

10 adedi 50 kuruş

Israr ile Has, Hasan ve Paslanmaz markasını isteyiniz.

Trabzon vilâyeti sihhat ve içtimaî muavenet müdürlüğünün kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan iş Trabzon nümune hastanesinin mutfak, çamaşırhane ve etüv tesisatıdır.

Bu işin muhammen keşif bedeli (47,940) liradır. Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardan ibarettir.

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D — Yapı işleri umumî, fennî şartnamesi,

Sıhhî tesisata ait umumî ve fennî şartname, hususî şartname, keşif cetveli isteyenler bu şartname ve evrakı (240) kuruş mukabilinde Trabzon nafıa müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 17—7—939 tarihinde Pazartesi günü saat (15) de Trabzonda sıhhat müdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (3595) lira (50) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve bundan başka da 939 yılına ait ticaret odası kayıt vesikası ile ihale gününden en az sekiz gün evvel Trabzon vilâyetine müracaat ederek vilâyetten alacakları bu işe ait ehliyet vesikasını ibraz etmeleri mecburîdir.

5 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Trabzon sıhhat müdürlüğüne getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (2588) (4654)

Yeşil Bursa Ovasına hâkim, emsalsiz manzaralı

ÇELİKPALAS OTELİ

Yeni ucuz tarifeyi tatbika başlamıştır.

Yemekler dahil tek yataklı odalar 3 Lira
„ „ çift „ „ 6 „
„ „ Banyolu tek „ „ 5 „
„ „ „ çift „ „ 8 „

Rahat bir yolculuk, mükemmel istirahat, bahçede her akşam Müzik bulunur

Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan

Çanakkaleye gönderilecek 150 ton benzin ve yağ nakliyesinin pazarlıkla eksiltmesi 13 Temmuz 939 Perşembe günü saat 15,45 de Tophanede âmirlik satın alma Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin katî teminatlarile beraber nakledilecek vasıtanın bu işe elverişli olduğuna dair resmî makamattan alacakları vesika ile belli saatte Ko. na gelmeleri. (69) (1109)

* * *

15000 metre gaz idrofil
1000 „ gaz iyodoform,
1000 kilo koton ordiner
500 „ „ sellüloz.

Yukarıda miktarı yazılı dört çeşit tımar malzemesi alınacaktır. Açık eksiltmesi 14 Temmuz 939 cumagünü saat 14,30 da Tophanede âmirlik satınalma Ko. da yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 3130 lira ilk teminatı 234 lira 75 kuruştur. Şartnamesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (34) (4683)

* * *

2000 adet sürahi ve 1000 adet bardak alınacaktır. Açık eksiltmesi 14—7—939 cuma günü saat 15,30 da Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 1300 lira ilk teminatı 97 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (35) (4684)

* * *

Elli iki bin kilo karpuz, elli iki bin kilo kavun alınacaktır. Açık eksiltmesi 24 Temmuz 939 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede Levazım âmirliği satınalma Ko. da yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 4368 lira ilk teminatı 327 lira 60 kuruştur. Şartnamesi Ko. da görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (58) (5001)

***

İki otobüs kiralanacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 14 Temmuz 939 cuma günü saat 14 de yapılacaktır. Tahmin bedeli 780 lira katî teminatı 117 liradır. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Tophanede Levazım âmirliği satınalma komisyonuna gelmeleri. (54) (4923)

1939 RESİMLİ HAFTA

Her nüsha yeni bir güzellik ve olgunlukla çıkan bu haftalık mecmua Türkiyenin yegâne rakipsiz gazetesidir

İlân

Beşiktaş Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 939/46

Hilmi Baydar: Beşiktaşta Ihlamur caddesinde 50 numarada bakkal iken halen ikametgâhı meçhul.

Artin'in mütemellik sıfatiyle aleyhinize ikame eylediği 245 lira 15 kuruş alacak davasının tetkiki neticesinde:

Davacı; esbabı subutiye olarak biri 1 - 2 - 937 tarihli 143 lira 18 kuruşluk diğeri 92 lira 15 kuruşluk Hilmi imzalı iki kıt'a senet ibraz etmiştir. Tarafınıza usulen yapılan tebligatlara rağmen mahkemeye gelmediğiniz gibi itiraz da etmediğinizden müddeabih (235 lira 33 kuruşun) 18 - 5 - 938 tarihinden itibaren % 5 faizle birlikte sizden tahsiline, davacının fazla iddiasının reddine, ve bilûmum masarifi muhakemenin uhtenize tahmiline, kabili temyiz olmak üzere 7 - 4 - 939 tarihinde karar verilmiş olduğundan işbu hüküm hülâsasının tarafınıza tarihi tebliğinden itibaren sekiz gün zarfında mahkemeye müracaatla temyizi dava etmediğiniz takdirde hükmün kesbi katiyet edeceği bir ay müddetle ilân olunur. (K. İ. 175)

Adalar Sulh Mahkemesinden: 939/52

Heybeli Gemici kaynağı sokağında 16 - 18 - 20 No. da sakin iken ikametgâhı meçhul Hacı Hüseyin Huyiye:

Heybeliadada sakin sütçü Hasanın aleyhinize açtığı 250 lira alacak davasından dolayı gönderilen davetiyenin gösterilen adreste bulunmadığınızdan ve adresinizi de bilen olmadığından bahisle bilâ tebliğ iade olunduğundan davacının talebi veçhile bir buçuk ay müddetle ilânen tebliğat icrasına ve duruşmanın 8 - 9 - 939 tarihine müsadif cuma günü saat on dörde bırakılmasına karar verilmiştir. O gün ve saatte bizzat gelmeniz veya bir vekil göndermeniz lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (29653)

Üsküdar İcra Memurluğundan: 939/347

Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen ayna, halı seccade, kanape takımı vesair ev eşyası 18 Temmuz 939 salı günü saat 13 de başlamak suretiyle Kadıköy Koltukçular çarşısında birinci açık arttırması yapılacak ve muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci arttırmaya bırakılarak 21 - 7 - 939 cuma günü aynı saat ve yerde ikinci açık arttırması yapılacağı ilân olunur. (K. İ. 179)

SAHİBİ : *ASIM US*
Neşriyat Müdürü:
Refik Ahmet Sevengil
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 57500 lira olan 68 kalem İngiliz Lokomotif yedekleri 28—8—1939 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 4125 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 287 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmakadır. (5062)

Deniz Levazım âmirliği ilânları

Tahmin edilen bedeli „17.250" lira olan "10.000" kilo kösele 27 Temmuz 939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat "14,, de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı "1293" lira "75" kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (5029)

VAKIT Kitabevi

Dün ve yarın tercümesi külliyatı

No.	41.50 5 ci seri	Kr.
41	Dö Profundis	50
42	Günün hukuki ve içtimai meseleleri	75
43	Eflâtun	75
44	Gizli harpler	100
45	Disraelinin hayatı	50
46	Metafizik nedir?	75
47	Yeni adam	75
48	İrsiyetin tesirleri	75
49	Politika felsefesi	75
50	Estetik	75
		610

Bu serinin fiatı 610 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.88 kuruşun 1.88 kuruşu peşin almarak müteakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 8 / 7 / 1939 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Kasa:			*Sermaye*		15.000.000,—
Altın safi kilogram 17 179 910	24.164.917,95		*İhtiyat akçesi:*		
Banknot	16.113.754,25		Adi ve fevkalâde	4.217.134,25	
Ufaklık	1.323.563,—	41.602.235,20	Hususi	6.000.000,—	10.217.134,25
Dahildeki Muhabirler:					
Türk lirası	191.173,44	191.173,44	*Tedavüldeki Banknotlar:*		
Hariçteki Muhabirler:			Deruhte edilen evrakı naktiye	158.748.563,—	
Altın: safi kligram 9 058 321	12.741.252,48		Kanunun 6_8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat . . .	17.228.027,—	
Altına tahvili kabil serbest dövizler	4.602,58		Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	141.520.536,—	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri . . .	2.635.142,03	15.380.997,01	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000,—	
Hazine tahvilleri:			Reeskont mukabili ilâveten teda. vazed.	69.000.000,—	229.520.536,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—		*Türk lirası Mevduatı*		30.846.865,03
Kanunun 6-8 maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	17.228.027,—	141.520.536,—	*Döviz Taahhüdatı:*		
Senedat cüzdanı:			Altına tahvili kabil dövizler	3.584,46	
Ticari senetler	128.878.926,16	128.878.926,16	Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	34.073.341,31	
Esham ve tahvilât cüzdanı:			Muhtelif		34.076.925,77
A Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibari kıymetle	43.667.493,47				94.820.066,34
B - Serbest esham ve tahvilât:	7.517.080,97	51.184.574,44			
Avanslar:					
Hazineye kısa vadeli avans	7.437.000,—				
Altın ve döviz üzerine . .	27.119,53				
Tahvilât üzerine	7.808.722,—	15.272.841,53			
Hissedarlar		4.500.000,—			
Muhtelif		15.950.243,53			
	Yekûn	414.481.527,39		Yekûn	414.481.527,39

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3